

DRUM

PUBlicație EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Sub semnul lui Eminescu

De 28 de ani,
DRUM
merge mai departe!

Editorial Fragmente de lumină

Sărbătorile de la finele lui 2025 și cele din prima săptămână a noului an, obiceiurile și tradițiile însoțitoare... și toată frumoasa agitație, care le acompaniază, mi-au întărit convingerea că în ființa fiecăruia dintre noi dăinuie fragmente de lumină dintr-un trecut ce încă ne modelează.

Nu cred că există persoană matură care, în perioada dintre ani (încărcată de meditație, introspecție...), să nu se fi întors cu gândul, chiar și numai pentru câteva momente, la evenimentele trăite într-o etapă similară, în urmă cu mai mulți ani.

Ultimele seri din decembrie și primele din ianuarie mi-au oferit prilejul de a mă lăsa purtată pe aripile amintirii spre satul natal, așa cum dăinuie încă în inima mea...

Locul nașterii mele era un colț de Rai ajuns pe pământ, prin nu știu ce mijlociri divine. Nu lipseau din împrejurimile lui: dealurile acoperite cu livezi și viță de vie; pădurile umbroase mirosind a floare de salcâm; câmpia cu lanurile de grâu unduindu-se în adierea vântului de vară; apa râului, când învolburată, când liniștită, dar totdeauna plină de pește... Părinții și bunicii, ca niște îngeri păzitori, vegheau să nu ieșim afară din acea lumină pură și binecuvântată.

Educația noastră, a fraților și verișorilor mei, nu a început într-o sală de clasă cu pereții acoperiți de lozincile vremii, ci într-o casă mare, țărănească, lângă oameni cu sufletul întreg, care au sădit în noi seminte sănatoase ce au germinat și au rodit în demnitate, credință, iubire, curaj, solidaritate, asumarea responsabilității... Acolo, în satul mic, am învățat ce înseamnă cinstea, adevărul, dreptatea... Nu din legi, ci din viața de zi cu zi, fiindcă localnicii nu trăiau sub un cod penal, ci sub unul moral.

Anii au trecut, am părăsit satul, dar continuu să cred că acolo, în lumea lui, pământul miroase a veșnicie; oamenii, câți au mai rămas, trec în continuare unii pe lângă ceilalți privindu-se în ochi și vorbindu-și de la suflet la suflet; omul sărac, ce împarte puținul său cu ceilalți, e mai bogat decât toți avuții mapamondului; cei care vorbesc puțin nu o fac fiindcă le lipsesc cuvintele, ci fiindcă sunt bogați în simțire...

Din păcate, satele noastre sunt condamnate la dispariție. Nu pentru că le pierdem pământul, unde nu se mai cultivă nimic, ci pentru că am început să le uităm spiritul.

Nu mai locuiesc de foarte multă vreme în satul natal, dar el va continua să trăiască în mine atât cât voi exista...

Viețuim într-o lume degradată și contaminată de păcat, întunecată de umbra deșertăciunii... Stă în puterea noastră să o schimbăm! Și să nu uităm că magia nu vine din lucruri, ci din bunătatea care ne transformă inima!

Domnița NEAGA

Ziua Culturii Naționale a fost sărbătorită la Roșiori de Vede printr-un program amplu care a reunit educația, patrimoniul și arta într-un omagiu dedicat lui Mihai Eminescu, la 176 de ani de la nașterea sa.

Manifestările au debutat la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”, unde publicul a vizitat expozițiile reunite sub titlul „Cultura – zestrea noastră națională”, o incursiune în valorile care definesc identitatea românească. În același timp, Biblioteca Municipală „Gala Galaction” a deschis expoziția de carte „Sub semnul lui Eminescu: Ziua Culturii Naționale”, oferind cititorilor o selecție dedicată vieții și operei poetului.

Momentul central al zilei l-a reprezentat programul artistic desfășurat la Casa de Cultură

din Roșiori de Vede, unde elevi din unitățile de învățământ au adus în prim-plan poezia, muzica și reflecția asupra operei eminesciene, sub îndrumarea profesorilor coordonatori. Astfel, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, coordonată de prof. Liliana Cristina Scarlat și prof. Daniela Bria, a deschis programul cu momente poetice dedicate universului Luceafărului; Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”, sub îndrumarea prof. Tatiana Popescu, a propus atât texte eminesciene, cât și creații originale ale elevilor inspirate de personalitatea poetului; Colegiul Național „Anastasescu”, coordonat de prof. Iulian Bitoleanu, a adus în fața publicului eseuri și fragmente lirice care au pus în valoare sensibilitatea și gândirea eminesciană; Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, prin prof.

Continuare în pag. 8

Aurelia BĂRBUT
Foto: Tedy STÎNGĂ

pentru că, fără ei, cuvintele nu ar avea aceeași greutate. Ne bucură enorm faptul că echipa crește și se înnoiește, iar tinerele colaboratoare – Bianca, Medeea, Leea și Miruna – sunt dovada că dragostea pentru cuvântul scris merge mai departe și că jurnalismul roșiorian are viitor.

Un gând special a mers și către redactorii ziarului DRUM, cei care asigură coerența editorială, rigoarea jurnalistică și buna funcționare a fiecărei ediții. Munca lor,

Continuare în pag. 8
Aurelia BĂRBUT
Foto: Tedy STÎNGĂ

Cuza și lovitura de stat

„Cuza și masoneria” au fost doar câteva dintre titlurile conferințelor susținute de-a lungul timpului de istoricul Victor Gabriel Osăceanu.

Anul acesta, tema propusă de profesorul Osăceanu a fost „Cuza și lovitura de stat care a stat la baza modernizării României”.

Pornind de la definiția sintagmei „lovitură de stat”, acesta a arătat că în timpul domniei lui Cuza au avut loc mai multe acțiuni de acest fel, domnitorul fiind atât autorul uneia, în 1864, când a dizolvat Adunarea legislativă și a preluat puterea, cât și victima alteia, în 1866, când a fost obligat să abdice.

Expunerea a continuat cu prezentarea situației din anul 1864, când, pe un fond politic încordat la maxim, se declanșează o criză politică și constituțională. Soluția aleasă de domnitor este dizolvarea Adunării legislative, al doilea pas fiind adoptarea unei noi legi electorale și a unui nou act constituțional ce îi

Muzeograf Veronica COJOCARU
Foto: Aurelia BĂRBUT

Continuare în pagina 8

Scriitorii nu pleacă niciodată - LIVIU COMȘIA -

Nu am avut niciodată un cerc de cunoștințe, dar am avut întotdeauna o mână de Oameni pe care i-am întâlnit întâmplător sau nu, care nu au plecat la prima achiere de vânt, ci au rămas neclintii, marcându-mi existența în cel mai miraculos mod cu putință. „Oameni care îți pun soarele în suflet”, cum bine spunea poetul și filozoful - Lucian Blaga. Oameni care îți arată drumul când ochii nu îl mai descoperă, oameni care îți susțin greutatea umerilor atunci când puterile cedează. Oameni care sunt acolo, la capătul unui gând, al unui strigăt, pentru a îți confirma, a te convinge că nu ești singur în provocările sau încercările pe care destinul ți le oferă fără a te pregăti în prealabil sau a te întreba dacă vrei sau nu.

Un astfel de Om a fost jurnalistul, scriitorul, Omul, Liviu Comșia. A fost și rămâne un model de urmat, un motiv de „cântat”, un capitol de scris. Pentru că despre astfel de oameni nu trebuie tăcut,

Florina CARVACI, Aurelia BĂRBUT,
Mihai Atanasie PETRESCU

Continuare în pagina 5

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

1.12.2025 – Zi rece. Prima zi de iarnă. Strada Renașterii. În crengile platanilor desfrunziți zeci de achenii (fructele platanului) se legănau în bătaia vântului ca niște globulețe. Pe platoul din fața primăriei, vin grupuri, grupuri, tineri și adulți. Evenimentul dedicat Zilei Naționale a României l-a adunat în jurul ideii de unitate și libertate, animați de spiritul recunoștinței față de valorile naționale ale neamului românesc.

Seara, orașul a strălucit în lumina feerică a ornamentelor de sărbători, ce împodobesc străzile orașului.

2.11.2025 – „Nu te uita niciodată în spate, decât dacă intenționezi să mergi într-acolo!” (autor necunoscut).

4.12.2025 – „Căsuța lui Moș Crăciun” și-a deschis porțile în Parcul Central „Nicolae Popescu Vedea, în așteptarea Moșului care va veni.

5.12.2025 – Buddy, renul fugit dintr-un parc tematic de Crăciun, s-a întors acasă. Buddy, 6 ani, a fost găsit adormit pe o plajă și readus în siguranță, după o operațiune de căutare masivă, în Marea Britanie.

8.12.2025 – Când cineva te oprește pe stradă și îți zice: Hei, omule de zăpadă! Primit revista „Caligraf”.

10.12.2025 – Zi de salariu. Bucurie!??

12.12.2025 – „Fă ceea ce este drept mereu. Îți va împlini viața” (Wovoka).

18.12.2025 – Parcul Central. Zvon de sărbătoare! Copii, dascăli, părinți, oameni de la Cultură, de la poliția locală, standuri frumos amenajate, atractive, brăduți împodobiți, produse tradiționale aromate, apetisante... Spiritul Crăciunului ne învăluie, ne apropie, ne amintește menirea noastră de buni creștini, într-o lume ce pare că se îndepărtează pe zi ce trece de valorile și tradițiile autentice.

19.12.2025 – Ziua ziarului „Drum” - nr. 700. Ziar în care ai debutat, timid și totuși nu, după cum spunea redactorul de atunci, jurnalistul, scriitorul, Liviu Comșia. O întâlnire a oamenilor de litere, a celor care semnează în paginile acestuia, număr de număr, dar și a celor care fac posibilă tipărirea lui. Lansarea volumului „Dinozaurii au murit de plictiseală” - autor, Liviu Nanu. Expoziția de fotografii „Lumea prin ochii lui Nanu”. Moment memorabil!

22.12.2025 – 36 de ani de la Revoluția Română din decembrie 1989, Consiliul Local, Primăria Municipiului Roșiori de Vede și Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport au organizat, la Troița Eroilor din Parcul Central „Av. Nicolae Popescu Vedea”, un ceremonial dedicat eroilor

care s-au jertfit pentru demnitatea, libertatea și credința poporului român.

Seara, Moș Crăciun a poposit la căsuța din parcul central, în aplauzele celor mici, în bucuria celor mari, venți să-l aștepte și să-l întâlnească.

24.12.2025 – Zămbreasca. Ajun. Vânt puternic, ploaie rece, focul arde în sobe continuu, aroma de cozonac s-a răspândit în toată căsuța, chiar și în afara ei. Pregătirile sunt în toi. Lumânările decorative răspândesc lumini și umbre, bucurie. „Fericirea este atunci când ceea ce gândești, ce spui și ce faci sunt în armonie” (Mahatma Gandhi).

25.12.2025 – Un Crăciun de poveste. Cu frumusețea zăpezii, cu dansul flăcărilor la gura sobei, cu aromă de cozonac și vin fierț, cu glasuri de copii cântând la geam, cu oaspeți în jurul mesei, cum era cândva.

26.12.2025 – Companiile olandeze taie masiv locurile de muncă pentru începători. Potrivit unor rapoarte citate de NL Times, numărul posturilor destinate începătorilor au scăzut la 10,3%. Impactul inteligenței artificiale asupra ocupării forței de muncă începe să se manifeste prin cazuri punctuale. În trimestrul al treilea din 2025, trei angajatori au raportat că utilizarea AI a dus la concedieri de personal (digi24.ro).

28.12.2025 – În Italia, dar și în întreaga lume, tot mai mulți oameni aleg să rupă legăturile cu părinții, mai ales de Crăciun. Rețelele sociale au fost invadate de tot felul de povești. „nu am mai vorbit cu părinții mei de doi ani, iar primul lucru de care am scăpat a fost o durere de stomac”, scrie Luca de 29 de ani. „Credeam că urâsc Crăciunul, dar problema era să-l petrec cu părinții mei, spune Valentina Tridente, o creatoare de conținut în vârstă de 42 de ani din Parma, una dintre cele care au ales să vorbească deschis despre decizia de a întrerupe contactul cu părinții. Un subiect abordat și de scriitorul italian Andrea Bajani în romanul său *L'anniversario*, câștigător al Premiului Strega: „Poți să-ți abandonezi tatăl și mama? Poți să trănțești ușa, să cobori scările și să decizi că nu-i vei mai vedea niciodată?”. Un fenomen în creștere, în special în rândul tinerilor care consideră Crăciunul perioada cea mai critică: întâlniri forțate, întrebări despre muncă, relații, copii. Nu este o sărbătoare, devine un test (antena3.ro). Hmm!

31.12.2025 – Al doilea Revelion cu mama. Mama, un munte de bunătate, simplitate, lumină, cu mâinile pline de rugăciune și fruntea încununată de mir... Ce sărbătoare! Ce bucurie!

Florina CARVACI

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Citatul lunii

„Slavă lui Dumnezeu, iubiții mei frați în Domnul! Am așteptat Nașterea Mântuitorului Hristos, apoi Anul Nou și Botezul Domnului: toate au trecut repede, parcă au zburat. Așa, iubiților, va trece și viața noastră, dacă nu a și trecut. Însă cum și în ce a trecut ea? ...iată, și noi trebuie să ne întrebăm - fiecare pe sine însuși și anume - cum mi-am petrecut timpul, ce zălog am dobândit pentru suflet și dacă există în el pacea, liniștea și împăcarea conștiinței... toată liniștea sufletească vine din conștiința curată...”.

(Patericul Valaamului, Egumenul Damaschin, *Învățătură către călugări*, rostită pe 6 ianuarie 1859)

Rubrică îngrijită de dr. Adriana MIU

LA LUMINA ZILEI

Dimineata

Prima zăpadă din această iarnă a căzut în prima zi de Crăciun, 25 decembrie 2025 și a avut 5 cm grosime.

Prima zăpadă din 2026 a fost o fulguială de 1 cm grosime, pe 8 ianuarie. Al treilea val de ninsoare s-a întins pe două zile, pe 10 și 11 ianuarie, depunându-se pe o grosime mare de 15 cm.

Al patrulea val a fost o ninsoare mărunță, pe 13 ianuarie, noul strat având 3 cm grosime.

La prânz

Odată cu noul an a intervenit creșterea prețurilor și la

supermagazine și la puținele magazine de cartier și de mahala. Dau, ca exemplu, prețurile la unele produse agroalimentare, mai mari la unele sortimente de pâine, la sifoane, la mere, la lapte ș.a.

Populația este îngrijorată cel mai mult de creșterea sumelor plătite pentru impozite și taxe de tot felul.

În amurg

Pacea pe Pământ dărdie: din cauza ambițiilor unor politicieni, din cauza lăcomiei celor bogați și de frica celor mulți și săraci de un război mondial distrugător.

Prof. Gheorghe TUTCĂLĂU

Trăire creștină

Hristos, cale adevărată a vieții noastre

Pastorală la Nașterea Domnului - 2025 (II)

Mântuitorul Hristos este de asemenea și Adevărul. Noi nu trăim cu adevărat și nu ne putem bucura de viață decât în măsura în care trăim în Hristos. Iar a trăi în Hristos înseamnă a trăi după poruncile Lui. El Însuși ne învață zicând: „*și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi*”. Cunoscând poruncile Lui și împlinindu-le, atunci devenim cu adevărat liberi. Când omul lăuntric răspunde iubirii dumnezeiești este într-adevăr pe calea mântuirii.

Hristos Dumnezeu Întrupat este Viața noastră. Oamenii nu pot găsi „*viața cea veșnică*”, deci odihna de toate frământările și îndoielile lor fără rost, decât în Tatăl, ca Izvorul nesfârșit a toată viața. Numai Tatăl unește întru Sine izvorul vieții nesfârșite cu izvorul iubirii nesfârșite. La El noi nu putem ajunge decât în calitate de fii, iar calitatea aceasta nu o putem dobândi decât în unire cu Fiul Său cel Unul Născut făcut Om. Aceasta este taina mântuirii, taina creștinismului: locuirea lui Hristos în om.

Așadar, sensul adevărat al vieții omului, adică adevărata viață există numai în Dumnezeu, Care este Izvorul vieții și al nemuririi, iar calea pe care se ajunge la Dumnezeu este Însuși Hristos și viețuirea cu El. De aceea, ne învață spunând: „*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine*”, „*Eu sunt ușa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui*.”, „*Eu sunt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții*.” El este deplinătatea adevărului. El este calea, ușa și lumina și credincioșii, urmând Lui, au siguranța că sunt pe drumul cel bun al vieții, așa cum magii de la Răsărit, călăuzindu-se după lumina stelei, au aflat Pruncul Dumnezeiesc pe care-L căutau.

Am văzut cum la Sărbătoarea Nașterii Domnului, printr-o minunată rânduială, toate se află pe cale, toate călătoresc: Dumnezeu spre om, omul spre Dumnezeu, Maica Domnului cu Pruncul spre Betleem, magii spre locul nașterii, chiar și steaua călătorește, călăuzind pe magi. Și noi, astăzi, am urmat calea spre sfânta biserică și am participat la Sfânta Liturghie pentru a ne întâlni și a ne uni cu Domnul prin Sfânta Euharistie. Mai mult, în această lumină, vedem cum și Sfânta Liturghie este tot o cale, o cale dumnezeiască prin care Hristos liturghisește întru Sine „*rezidirea*” noastră spre a ne împărtăși de viața veșnică. Ea reprezintă, sub forma văzută a diferitelor acte și ceremonii, întreaga iconomie a mântuirii noastre de la Nașterea Mântuitorului Hristos și până la Sfânta Înviere și Înălțarea Sa la cer. Astfel, Proscomidia, lucrarea de pregătire a Sfintei Jertfe, închipuie venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, iar proscomidiarul peștera din Betleem. Scoaterea Sfântului Agneț din prescură simbolizează Nașterea din Sfânta Fecioară; așezarea pe sfântul disc, punerea în iesele; steluța care se pune deasupra ne aduce aminte de steaua magilor, iar acoperământele simbolizează scutecele cu care a fost înfășat Pruncul. Tămărirea darurilor preînchipuie ofranda de aur, smirnă și tămâie adusă de magi. Acoperirea cinstitelor daruri și rămânerea lor tainică la proscomidiar înseamnă perioada necunoscută din viața Domnului, petrecută în Nazaret, căci necunoscută era puterea lui Dumnezeu Întrupat până la începutul activității Sale publice. Sfânta Liturghie începe prin rostirea cântării îngerești de la Nașterea Domnului: „*Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!*” Sfintele uși se închid, rămânând deschisă numai dvera pentru a arăta simbolic că taina Întrupării nu a fost cunoscută de mulți. Ieșirea cu Sfânta Evanghelie închipuie prima apariție publică și Botezul Mântuitorului în apele Iordanului. Citirea Sfintei Evanghelii arată ieșirea Domnului Hristos la propovăduire. Aducerea cinstitelor daruri de la proscomidiar pe Sfânta masă, la vohodul cel mare, înfățișează călătoria Mântuitorului din Betania la Ierusalim, unde trebuie să Se jertfească. Sfînțirea cinstitelor daruri este punctul culminant al Sfintei Liturghii. Prefacerea lor în Sfântul Trup și Sfântul Sânge al Domnului Hristos nu mai reprezintă un simbol, ci o prezență reală. Ne bucurăm acum de prezența reală, adevărată a Însuși Sfântului Trup și a Însuși Sfântului Sânge al Mântuitorului cu care S-a născut din Duhul Sfânt și din Fecioara Maria, a trăit, a pățimit, S-a îngropat, a înviat și S-a înălțat la cer. Sfânta Euharistie care urmează ne confirmă adevărul că doar în cadrul Sfintei Liturghii are loc întâlnirea și comuniunea noastră deplină, desăvârșită cu Hristos. El ni se dăruiește pe Sine, iar noi ne împărtășim cu El, dăruindu-l toată viața noastră. Viața Lui devine viața noastră și prin aceasta, nu mai suntem ai noștri, ci ai Lui. Acesta este darul Sfintei Întrupări: Fiul lui Dumnezeu „*ne-a făcut să fim, prin lucrare, ceea ce este El prin fire*.”

Dreptmăritori creștini,

Dumnezeul pe care „*nimeni nu L-a văzut vreodată*” și în căutarea Căruia oamenii „*s-au zădărnicit întru gândurile lor*”, Dumnezeul Care a vorbit lui Israel „*în multe rânduri și în multe chipuri*” prin prooroci ni S-a descoperit și „*ne-a grăit nouă prin Fiul*”. Așa ne învață și Sfântul Evanghelist Ioan când zice: „*Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut*”. Descoperirea aceasta nu reprezintă o oarecare etapă nouă în istoria iconomiei dumnezeiești, ci desăvârșirea ei. Întruparea Mântuitorului Hristos ne ridică la fericita bucurie de fii și împreună-lucrători cu Dumnezeu, călăuzindu-ne pe calea desăvârșirii către ținta supremă a existenței noastre, îndumnezeirea, înțeleasă ca stare de viețuire nouă în împărăția veșnică a harului Său. De acest fapt ne încredințează chiar Domnul Hristos când ne spune: „*Eu am venit ca [lumea] viață să aibă, și din belșug să aibă*.”

Al vostru către Domnul, pururea rugător spre tot binele

† GALACTION

EPISCOPUL ALEXANDRIEI ȘI TELEORMANULUI

- continuare în numerele următoare -

DRUM

PUBlicație EDITATĂ DE CASA DE CULTură ROȘIORI DE VEDE

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport

Aurelia Bărbuț

Colectivul de redacție:

Redactori: Florina Carvac, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocar, Gabriel Argeșeanu, Monica Tuinețe

Colaboratori: Domnița Neaga, Iulian Bitoleanu, Liviu Nanu, Mihai-Atanasie Petrescu, Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat, Gheorghe Tutcălău, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu, Medeea Ioana Zoltan, Alexandra Mihaela Macacin, Miruna Maria Sirbu

Tehnoredactare: Vladimir Mutu / Tipăritor: Ionuț-Gabriel Vlad

Culegere texte: Aurelia Bărbuț, Florina Carvac

Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56, Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619, e-mail: drum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

AERONAVE ISTORICE RESTITUITE:

P-38 LIGHTNING ÎN ROMÂNIA: „INDIENII CU DOUĂ PENE”¹

Așa cum am amintit în episodul anterior, una dintre țintele americanilor în războiul purtat de ei în Europa, în anul 1944, a fost România. Principalul motiv a fost, desigur, rezerva de petrol a Văii Prahovei, de unde se alimenta toată tehnica de luptă a Germaniei hitleriste. Începând cu raidul de bombardament de la 1 august 1943, dar mai ales după 4 aprilie 1944, aviația americană a executat zeci de misiuni de bombardament asupra Ploieștiului și altor localități de pe Valea Prahovei, dar și împotriva altor centre industriale și strategice ale României. Tactica lor era de a trimite sute de bombardiere mari, B-17 „Flying Fortress” și mai ales B-24 „Liberator”, escortate de avioane de vânătoare de tip P-38 Lightning și P-51 Mustang.

Discuția noastră se referă în special la avioanele de P-38 „Lightning”, frumosele și extraordinarele bifuselate, a căror misiune a fost, în general, aceea de a escorta și proteja bombardierele, adică de a ține departe de acestea vânătoarea inamică, germană și română. Lightninguri aparținând 1st și 82nd Fighter Groups din Forța a 15-a aeriană USAAF au apărut pe cerul României în aproximativ zece misiuni de însoțire a bombardamentului. Calculate în ieșiri/ avion, putem discuta despre sute de avioane cu două fuselaje prezente în spațiul aerian românesc. Sigur că militarii români nu au acceptat fără luptă situația.

În acel stadiu al celui de Al Doilea Război Mondial, după aproape trei ani de campanie pe Frontul de Est, Aviația Regală Română avea efective de aviatori și inventarul de aeronave destul de reduce. La apărarea teritoriului erau afectate Grupul 1 Vânătoare, de pe aerodromul Roșiorii de Vede, Grupul 6, de pe Popești Leordeni, și Grupul 8 Vânătoare, dotate cu avioane IAR-80 și IAR-81 și, pe frontul din Moldova, Grupurile 7 și 9, cu avioane Messerschmitt 109 G. De asemenea, câteva unități germane de vânătoare participau la apărarea Ploieștiului și a Văii Prahovei. Lor li se adăugau și puternice unități române și germane de artilerie antiaeriană. De aceea, deși au trimis forțe imense, americanii au reușit mai mult să creeze panică prin imensele distrugerii și victime provocate în orașe precum București, Brașov și Ploiești decât să oprească producția de petrol sau de armament.

De aceea, strategii americani au încercat o tactică nouă. Cu speranța că avioanele P-38 ar putea să se ferească mai ușor de apărarea antiaeriană, ei au inițiat un raid masiv cu avioane bifuselate, cu două formații având ca obiectiv atât rafinăriile prahovene, cât și aerodromurile unor unități române și germane. În acest scop, 46 de Lightninguri au fost înarmate cu bombe de 450 kg, care urmau să fie lansate în picaj asupra rafinăriilor, iar alte 48 de aparate urmau să asigure protecția primei formații. Avioanele, aparținând escadrilelor 96 și 97 din 1st Group, respectiv 27, 71, 94 din 82nd Group, au decolat dis de dimineată de pe aerodromurile Salsola și Vincenzo, s-au regrupat la ora

05.40 deasupra Golfului Manfredonia și au zburat la înălțime mică spre România, sperând să surprindă apărarea nepregătită. Din nefericire pentru ei, americanii au fost detectați de timpuriu de către radiolocatorul german „Tiger”, de la Otopeni, care a alarmat toate grupurile de vânătoare și unitățile de artilerie antiaeriană române și nemțești.

De aici ne bazăm aproape exclusiv pe memoriile căpitanului (pe atunci) aviator Dan Vizanty, comandantul Grupului 6 Vânătoare și citez: „*Tocmai intrasem în birou să-mi parcurg corespondența când... alarmă!?... La ora 8.00?! Surprins pentru moment de ora neobișnuită, îmi iau pistolul de alarmă, ies repede și lansez racheta verde prin care dau unităților mele ordinul de decolare imediată. Am decolat după ultima patrulă și, tăind traiectoria formației, ne-am situat în fruntea ei, continuând să luăm altitudine. (...) Mă aflam la 1.500 de metri altitudine în fruntea formației și am auzit codificat în cască: «Atenție, Paris! Atenție, Paris! Indieni deasupra cuibului!». Am recunoscut îndată vocea lui Traian Gavrilu, șeful Biroului Operații al Aerodromului Popești-Leordeni, care mă anunța astfel că avioanele de vânătoare se îndreptau spre aerodrom. Atunci, privind peste bord, văd val după val, la foarte joasă altitudine, formațiuni de Lightning P-38. Imediat și fără ezitare, ordon prin radio: «Paris către Paris: 1, 2, 3, atacăm, urmați-mă!»*

Lupta aeriană care a urmat a reprezentat o mare victorie a aviației române. Cu prețul a trei IAR-80 pierdute, Grupul 6 a reușit în acea zi să doboare cel puțin 24 de avioane P-38 Lightning, arătând că nici cel mai performant aparat american al momentului nu e invincibil dacă e înfruntat de un inamic disciplinat tactic și bun manevrier, chiar dacă pilotează un avion inferior din punct de vedere tehnic. De notat că două dintre avioanele P-38 lovite în acea zi de piloții Grupului 6 s-au prăbușit în județul Teleorman, unul la Blejești, iar al doilea, cel mai probabil, potrivit arhivelor americane avionul 43-28723 (82nd FG), la Gârdești, pilotul, Albert F. Smith fiind raportat, „KIA” (killed in action).

Comandorul aviator Dan Vizanty, eroul de necontestat al zilei de 10 iunie 1944, a fost subiectul a două activități organizate de Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” din Roșiorii de Vede. În 2010, muzeul a găzduit expoziția de fotografie documentară „Asul Răgăsit” cu ocazia centenarului nașterii aviatorului, iar în 2023, în sala pentru expoziții temporare a aceluiași muzeu a fost deschisă expoziția „Mari aviatori brașoveni”, printre „personajele” căruia se număra și Dan Vizanty. Cu acel prilej, a fost lansată și cartea „Ziua cea mai neagră a Indienilor cu două pene” a scriitorului didăstean, Colonelul Dan Gîju.

În episodul următor, vom discuta despre singurul avion P-38 Lightning care a vizitat România după 1944.

1. Denumire codificată folosită în Al Doilea Război Mondial de către aviatorii români pentru a denumi avioanele P-38 Lightning

Prof. **Mihai-Atanasie PETRESCU**
Membru al Asociației Aviatorilor Brașoveni

„Știrile adolescenților”

Probleme sociale care îi preocupă pe adolescenți

Suntem adolescenți care privesc lumea cu emoție și cu o responsabilitate pe care mulți nu o observă. Simțim că planeta obosește sub pașii grăbiți ai oamenilor, iar acest gând ne apasă în fiecare zi. Ne doare când vedem nedreptăți acceptate prea ușor și oameni judecați pentru lucruri care nu definesc valoarea unui suflet. Dorim o lume în care respectul să fie firesc și pacea să nu mai pară un ideal îndepărtat. Conflictele care apar peste tot lasă urme adânci, chiar și în inimile noastre tinere. De multe ori tăcem, nu pentru că nu ne pasă, fiindcă uneori nu știm cum să fim auziți. În interior, însă, cresc frământări și dorința de a face bine. Adolescența nu este doar o etapă a viselor, este o perioadă în care învățăm să simțim durerea lumii. Credem în schimbare și în puterea gesturilor mici. Poate nu avem toate răspunsurile, însă avem sinceritate și dorința de a trăi într-un viitor mai bun.

Alexandra Mihaela MACACIN,
Colegiul Național „Anastasescu”

Înainte de toate, NATURA

Ziua de Curățenie Națională, organizată la nivel local de centrul EUROPE DIRECT Teleorman, cu participarea Primăriei Municipiului Roșiori de Vede, a Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, precum și a instituțiilor de învățământ, rămâne primul eveniment major care m-a impresionat în noul meu statut de licean. Dornici de a proteja mediul înconjurător, un număr foarte mare de voluntari (elevi, cadre

didactice, membri ai comunității), inclusiv elevi ai Liceului Tehnologic „Virgil Madgearu”, au demonstrat că nu sunt indiferenți la factorii poluanți care amenință planeta. Dotăți cu materiale de protecție, saci de colectare, participanții au curățat zonele afectate de deșeuri pe tot traseul stabilit. Activitatea ne-a dezvoltat spiritul de muncă în echipă, conștientizarea că pentru a trăi frumos, avem nevoie de un mediu curat, de care trebuie să avem grijă pentru a îl preda generațiilor viitoare, așa cum l-am primit.

Mihai Florin HARIGA,
Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”

Masca emoțională a adolescenților

De multe ori spunem că suntem bine, deși, în realitate, nu este așa. Afișăm un zâmbet, dar în interior inima ni se strânge, iar gândurile se întunecă. Este mai ușor să ascundem ce simțim decât să recunoaștem adevărul, mai ales într-o perioadă în care opinia celorlalți pare atât de importantă. Mulți adolescenți aleg să își ascundă emoțiile pentru a părea puternici, pentru a nu fi considerați slabi sau pentru a se integra într-un grup. De teamă să nu fie judecați, poartă o mască emoțională, chiar dacă toți suntem oameni și toți avem emoții. A-ți ascunde emoțiile este ca și cum o pictură și-ar ascunde sensul. Emoțiile ne definesc și ne ajută să ne înțelegem pe noi înșine. Poate că adevărata putere nu este să ne prefacem că nu simțim nimic, ci să avem curajul de a ne exprima emoțiile și de a fi sinceri.

Miruna Maria SÎRBU,
Liceul Teologic Adventist „Ștefan Demetrescu”

Ce ar fi dacă...?**Dacă... Anul Nou ar avea un buton de resetare?**

De multe ori, la început de an, ne prefacem că suntem bine. Zâmbim, ne spunem „La mulți ani!” și promitem că anul acesta va fi diferit, deși știm foarte bine că pe 3 ianuarie mâncăm tot ce a rămas de la Revelion și amânăm „viața nouă” de luni. Intrăm în noul an cu bagajele vechi după noi: greșeli, regrete, lucruri nespuse și frici pe care nu le-am lăsat în urmă.

Ce-ar fi dacă Anul Nou ar avea un buton de resetare? Nu unul care să ne ștergă amintirile, ci unul care să ne lase să respirăm mai ușor. Să nu ne mai judecăm atât de aspru pentru ce n-a mers. Să nu mai purtăm fiecare eșec ca pe o etichetă lipită de noi.

Poate că am avea mai mult curaj să încercăm din nou. Să vorbim cu cineva cu care nu am mai vorbit. Să ne

apucăm iar de ceva ce ne plăcea, dar am abandonat. Sau pur și simplu să fim mai blânzi cu noi, chiar și atunci când „rezoluțiile serioase” țin mai puțin decât bateria telefonului.

La început de an, totul pare posibil pentru câteva zile. Agenda e goală, ne facem planuri, scriem liste și credem că avem control. Apoi viața își vede de drum, iar realitatea ne amintește că nu există buton de pauză.

Dar poate că resetarea nu e un moment magic, ci o alegere mică, făcută în fiecare zi. Poate că Anul Nou nu vine cu un buton. Dar vine cu o șansă de a încerca din nou. Și, uneori, asta e suficient.

Medeea Ioana ZOLTAN
Elevă la Colegiul Național „Anastasescu”

Priorități românești**Lazăr Edeleanu**

Am căutat să prezentăm în această rubrică a *Priorităților românești* portrete de români care au îmbogățit lumea prin realizările lor, pentru cunoașterea universală prin creativitate, muncă și curaj. Dar nu ne-am referit doar la românii remarcabili luați ca persoane particulare, ci am prezentat tot în această rubrică și domenii în care România se află în topurile mondiale, precum cele ale edificiilor administrative, ale economiei și ale altor domenii. Spre exemplu, România este o țară bogată în ceea ce privește resursele naturale, inclusiv când este vorba despre petrol. Insuși Hitler a afirmat că „*fără petrolul din România, niciodată nu aș fi atacat URSS!*”. Puțini știu, însă, că, în ceea ce privește extracția petrolului, România se poate mândri/ lăuda cu mai multe premiere în industria petrolieră. Astfel, prima sondă de petrol din lume a fost construită în țara noastră. Pompele de petrol care forau la 180 m adâncime au fost puse în funcțiune în anul 1840, în localitatea Lucăcești din actualul județ Bacău, România devenind prima țară din lume cu o producție de petrol înregistrată oficial în statisticile internaționale. Prima rafinărie industrială din lume a fost ridicată de către frații Mehedințeanu, la periferia Ploieștiului. România este prima țară din lume care a exportat benzină. Și aceste premiere din lumea petrolului au avut drept consecințe alte premiere. Astfel, în anul 1857, Bucureștiul a devenit primul oraș din lume iluminat lampant cu petrol produs la Ploiești. Tot ca premieră, pe această temă, nu e lipsit de importanță să amintim că, în prima jumătate a secolului XX, la Câmpina, a luat ființă prima școală de maiștri și de soniori din lume.

Am avut aceste premiere mondiale, dar tot atât de importantă, dacă nu și de mai mare importanță, este contribuția adusă de Lazăr Edeleanu, chimist român, autorul procesului de rafinare selectivă a fracțiunilor de petrol pe baza solubilității specifice a diverselor hidrocarburi în dioxid de sulf lichid. Carburanții au parcurs un drum lung și anevoios până la a fi performanți în funcționarea motoarelor automobilelor, vapoarelor, avioanelor și a altor utilaje tehnologice. Vom prezenta contribuția lui Edeleanu pe această temă.

Lazăr Edeleanu s-a născut în 1 septembrie 1861, în București, într-o numeroasă familie de copii, familia strungarului Saie Edeleanu. Micul Lazăr, dovedind de mic, din clasele elementare, aptitudini pentru asimilarea cunoștințelor științifice și familia stabilindu-se în Craiova, este trimis la vârsta de 12 ani să-și continue studiile la Liceul „Sfântul Sava” - București, întreținându-se din meditații și trăind o viață precară. Locuia la gazdă într-un subsol, într-o atmosferă sumbră. După absolvirea liceului (1882), cu bacalaureatul luat, lucrează din greu pentru a câștiga banii necesari să-și continue studiile. Cu banii câștigați, reușește să plece la Berlin și să se înscrie la Facultatea de chimie a renumitei Universități germane și unde, printre numeroșii dascăli, a studiat și cu celebri profesori: C.F. Rammelsberg, H.L. Helmholtz și A.W. Hofmann. În anul 1887, a obținut titlul de doctor în chimie, cu teza „*Asupra unor derivați ai acizilor fenilmetacrilici și fenilizobutirici*”, în urma unor cercetări în cadrul cărora a descoperit fenilizopropilamina, cunoscută în medicină sub numele de „benzidină”, cu o importantă acțiune stimulatorie asupra sistemului nervos. Pleacă pentru o perioadă la Londra și lucrează ca șef de lucrări la Royal Artillery College, unde, împreună cu alți doi colaboratori, face

cercetări în vederea unui tip de mătase neinflamabilă și a unor coloranți pe bază de oxadină. Întors în țară, și-a câștigat aprecierea chimistului Constantin Istrati, care l-a reținut ca asistent și apoi ca șef de lucrări la Catedra de chimie a Facultății de Științe din București. În 1897, este numit director al Cabinetului de Chimie al Serviciului Minelor, iar în 1906 - șef al Laboratorului de Chimie al Institutului Geologic. În 1907, face parte din Comitetul de organizare a Congresului Petrolului de la București și publică cu I. Tănăsescu importanta monografie „Studii petrolului român. Proprietăți fizice și chimice”.

Anul 1908 este anul în care concepe cea mai însemnată dintre invențiile sale cunoscută sub numele de „procedeu Edeleanu” constând în rafinarea produselor petrolifere cu dioxid de sulf lichid ca dizolvant selectiv, care asigura extragerea selectivă a hidrocarburilor aromatice (benzen, toluen, xilen etc.). Procedeu a fost aplicat mai întâi experimental, în România, apoi în întreaga lume. Între 1900-1913, a reprezentat România la congresele și la reuniunile internaționale legate de petrol de la Paris, Liège, București, Viena, Londra. Din 1910, se stabilește în Germania, unde se consacră industrializării procesului de rafinare a petrolului cu dioxid de sulf lichid, devenind director la mai multe companii, una dintre ele purtându-i numele.

A fost un deschizător de drumuri în lumea petrolului fiind primul străin căruia englezii i-au oferit o medalie pentru cea mai importantă descoperire din lumea petrolului. În 1960, existau 80 de instalații Edeleanu în difeite țări ale lumii, procedeul său fiind și astăzi valabil în diferite variante. Edeleanu a obținut 212 brevete de invenție în România, dar și în SUA, Germania, Franța, Austria și Suedia. A traversat de 26 de ori Atlanticul și a fost recunoscut de lumea științifică internațională. În 1906, a primit Ordinul Regele Leopold al Belgiei în grad de ofițer, în 1910, a devenit membru al Societății de Științe din Moscova, iar în 1925 - membru de onoare al „Institute of Petroleum Technologists” din Londra. În 1932, a primit medalia „Theophilus Redwood” pentru întreaga sa activitate desfășurată în domeniul chimiei analitice și în același an a fost numit consilier economic onorific al României în Germania. S-a stins din viață în București pe 7 aprilie 1941.

prof. **Ion SCARLAT**

Sursa și foto: Internet

*Jurnal de student***„New year, new me” sau ceva de genul**

Burnout-ul de după entuziasmul Anului Nou este crunt. Cum putem să gestionăm presiunea de a fi „o versiune mai bună” în fiecare an? Personal, nici nu înțeleg acest clișeu. De ce ar trebui să ne schimbăm odată cu anul calendaristic? Schimbarea vine atunci când o simțim din interior, când ne învâluie nevoia unui nou țel, unei îmbunătățiri aduse propriei persoane. Totuși, este un pretext bun de a căuta timpul necesar să facem o îmbunătățire la noi.

Ca student, problemele sunt duble în această perioadă. Imediat după ce terminăm cu mesele festive din decembrie, începem să ne pregătim pentru sesiune. Și e obositor să înțelegem acest „new year, new me”, să-l punem în „practică” - dacă se poate spune așa - și, în același timp, să învățăm pentru niște examene care, de cele mai multe ori, nu testează neapărat valoarea noastră reală, ci capacitatea de memorare.

Sinceritatea unui student despre oboseala din sesiune versus imaginea de „student ideal” este destul de rară în zilele noastre. Deși sunt toate aceste concepte pe rețelele sociale, îndeosebi TikTok, de *real talk*, *spend a day with me*, *raw things* etc., niciun tânăr nu ar vrea să arate 100% fața sa epuizată după o zi de stat în

casă și învățat. Oamenii virali... pardon, studenții virali sunt productivi în timp ce călătoresc în alte țări, fac sală, sunt voluntari și vizitează obiective turistice. Astfel, apare acest eu ideal pe care cei așa-ziși obișnuiți încearcă, inclusiv eu, să îl atingem. Și este al naibii de greu să le faci pe toate când ziua are doar 24 de ore. Sunt zile în care dormi doar patru ore sau nu mai dormi deloc, pentru că ai de lucrat, dar o lași pe seară, ca ziua să te poți ocupa de partea socială.

Și, deci, în final, rămâne un student epuizat ce vine acasă, la părinți, în vacanță, pentru a se relaxa. Cu toate acestea, are de făcut proiecte și de învățat în timp ce încearcă să petreacă timpul cu familia. Apoi, vine Anul Nou și ar trebui să se schimbe? Când? Unde este pauza psihică de care are nevoie? Evident, este un simplu clișeu, dar poate chiar vrem un început fresh cu ocazia a „ceva”. Și dacă nu e acum, vom încerca altcândva... dar tot nu este timp... Începe sesiunea și intrăm în semestrul următor cu speranța că la anul vom reuși....

Bianca TUTUNARU

studentă la SNSPA,

Facultatea de Comunicare și Relații Publice
voluntar ED Teleorman și WomenEsteem

Administrația publică locală

Administrația publică locală

Tarifele pentru accesul autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată de peste 3,5 tone

Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede a aprobat, în ședința din 29 ianuarie a.c., Regulamentul privind regimul de circulație al autovehiculelor destinate transportului de mărfuri și al utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole forestiere cu masa totală maximă autorizată (M.T.M.A.) mai mare de 3,5 tone pe raza municipiului Roșiori de Vede, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.1. Se aprobă Regulamentul privind regimul de circulație al autovehiculelor destinate transportului de mărfuri și al utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole și forestiere cu masa totală maximă autorizată (M.T.M.A.) mai mare de 3,5 tone pe raza municipiului Roșiori de Vede, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Astfel, pentru transportul de mărfuri pe străzile municipiului, cu autovehicule al căror tonaj este mai mare de 3,5 tone, transportatorii trebuie să plătească următoarele taxe, conform HCL nr. 167/29.12.2025:

- pentru o zi:

- **46 lei** pentru autovehicule cu M.T.M.A. între 3,5 tone și 7 tone;
- **55 lei** pentru autovehicule cu M.T.M.A. între 7 tone și 12 tone;
- **64 lei** pentru autovehicule cu M.T.M.A. între 12 tone și 21 de tone;
- **78 lei** pentru autovehicule cu M.T.M.A. între 22 de tone și 32 de tone;
- **78 lei** pentru combinații de autovehicule cu M.T.M.A. între 12 tone și 28 de tone;
- **93 lei** pentru combinații de autovehicule cu M.T.M.A. între 29 de tone și 44 de tone.

- pentru o lună: **1.056 lei**;

- pentru un an: **5.280 lei**.

Plata se poate efectua și online pe site-ul www.ghiseul.ro, în contul IBAN RO92TREZ60821160203XXXXX.

Pentru accesul pe o perioadă de o zi în municipiu, nu este necesară obținerea autorizației de acces, ci doar achitarea taxei aferente tipului de autovehicul.

Pentru obținerea autorizației de acces cu valabilitate de o lună sau un an, se completează în prealabil o cerere, disponibilă pe site-ul primăriei la rubrica „Informații de interes public - Autorizații trafic greu”. Această cerere, însoțită de documentele necesare autorizării, vor fi depuse la Registratura Primăriei Municipiului Roșiori de Vede sau pot fi transmise în format electronic pe adresa de email postmaster@primariarosioriidevede.ro.

Pentru obținerea autorizației de acces, documentele se depun în zilele premergătoare termenului de valabilitate solicitat.

Programul de eliberare a autorizațiilor de acces:

- **Luni - Joi:** 08.00 - 16.00
- **Vineri:** 08.00 - 13.00

Pentru mai multe informații, consultați Regulamentul privind regimul de circulație al autovehiculelor destinate transportului de mărfuri și al utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole forestiere cu masa totală maximă autorizată (M.T.M.A.) mai mare de 3,5 tone pe raza municipiului Roșiori de Vede, afișat pe site-ul primăriei la adresa: <https://www.primariarosioriidevede.ro>.

Reabilitarea termică a Școlii Gimnaziale „Alexandru Depărățeanu”

Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede a aprobat recent proiectul de hotărâre inițiat de primarul municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, privind „Reabilitarea termică a Școlii Gimnaziale „Alexandru Depărățeanu” - cod SMIS 322456. Proiectul este finanțat prin Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027, Prioritatea 2 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, RSO 2.1 - 2.1 - Promovarea

eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, nr. apelului de proiecte PRSM/249/PRSM P2/OP2/RS02.1/PRSM A34: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin investiții în clădiri publice.

Acest proiect se adaugă altor două investiții similare, recent realizate la școlile gimnaziale „Mihai Eminescu” și „Dan Berindei”. În opinia inițiatorului proiectului de hotărâre, „Reabilitarea termică a școlii Alexandru Depărățeanu reprezintă o investiție strategică în dezvoltarea durabilă a comunității. În primul rând, proiectul contribuie la creșterea calității actului educațional. Asigurarea

unui confort termic adecvat în sălile de clasă, laboratoare și spațiile comune determină un mediu sănătos și stabil pentru elevi și cadrele didactice. Reducerea variațiilor de temperatură, eliminarea punților termice și îmbunătățirea calității aerului interior favorizează concentrarea, performanța școlară și reduce absenteismul cauzat de disconfort sau probleme de sănătate. În al doilea rând, investiția generează economii semnificative la bugetul local. Prin reducerea consumului de energie pentru încălzire și iluminat, costurile de operare ale școlii scad considerabil. Resursele economisite pot fi direcționate către alte priorități ale comunității, precum dotări educaționale, activități extracurriculare sau programe sociale.”

Valoarea totală a proiectului este de 10.106.726,94 lei (inclusiv TVA).

„Totodată, reabilitarea termică are un impact direct asupra mediului, prin diminuarea emisiilor de CO2 și promovarea unui comportament responsabil față de resursele naturale. Școala devine un exemplu de bună practică în tranziția către o comunitate verde, contribuind la formarea unei culturi a sustenabilității în rândul elevilor și al familiilor acestora”, a mai declarat primarul municipiului.

Frumusețea cuvântului „mulțumesc”

Începând din 1984, la nivel mondial s-a instituit anual o sărbătoare dedicată cuvântului „mulțumesc”. Oficial, Ziua Internațională a

dezintegrării familiale”, copiii din grupul țintă, în timpul lecției de socializare, au înțeles cât de important este să spui un simplu „mulțumesc”.

Cuvântului „Mulțumesc” este sărbătorită pe data de 11 ianuarie. În cadrul proiectului „Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea

dezintegrării familiale”, copiii din grupul țintă, în timpul lecției de socializare, au înțeles cât de important este să spui un simplu „mulțumesc”. Prin intermediul proiecțiilor video, copiii au aflat povestea frumoasă a cuvântului „mulțumesc” spusă în mai multe limbi ale lumii și, prin activități creative, au înțeles că acest cuvânt exprimă valori precum recunoștința, respectul, aprecierea și solidaritatea între oameni.

Finanțat de Uniunea Europeană
COPII ȘI PĂRINȚI. SPRIJIN LOCAL PENTRU PREVENIREA DEZINTEGRĂRII FAMILIALE
COD SMIS 327669

Activități desfășurate în perioada
1 - 31 ianuarie 2026

Lecția de educație juridică

Copiii din grupul țintă au participat cu entuziasm la lecțiile de educație juridică.

Activitatea a fost concepută special pentru a le oferi o înțelegere de bază despre drepturi și responsabilități, adaptată vârstei lor. Întrebările puse de ei arată interesul și curiozitatea față de temele juridice, contribuind astfel la dezvoltarea unei conștiințe civice încă de la o vârstă mică.

Lecția de socializare la bibliotecă

Sub genericul „Descoperind lumea cărților”, copiii din grupul țintă al proiectului

au avut parte de o vizită specială la Biblioteca Municipală „Gala Galaction”. O zi plină de aventură, povești fascinante și noi descoperiri în lumea literaturii.

Lecția de informare europeană

La sediul Europe Direct Teleorman, deschis în cadrul Bibliotecii Municipale „Gala Galaction” din Roșiori de Vede, copiii din grupul țintă au participat la lecția de informare europeană.

Lecția de socializare la muzeu

Zâmbetele și curiozitatea copiilor din grupul țintă au umplut sălile Muzeului de Istorie „Petre Voivozeanu”. Fascinați de

obiectele expuse, au învățat că muzeele nu sunt doar despre obiecte vechi, ci despre povești adevărate, despre identitate și despre dorința de a descoperi istoria locului și a țării.

Proiect finanțat prin Fondul Social European+ Prioritate: P5. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii.

Pagină realizată de **Gabriel ARGEȘEANU**

Scriitorii nu pleacă niciodată - LIVIU COMȘIA -

- continuare din pag. 1

e necesar să vorbești, să scrii, să îi faci cunoscuți pentru a nu se pierde în negurile vremii. Pentru că astfel de oameni rămân reperele incontestabile ale bunătații, demnității, altruismului și dăruirii umane. Fiindcă - *nu știi cine ești/ știicine sunt...* *Neînceput îmi adese zborul în care zbor/ neterminat cuvântul început la capătul lumii/ rupe cununa de spini.* (Sprijin, vol. *Ieșirea din Anotimp*, Florina Isache). (Florina Carvaci)

Scriitorii nu pleacă niciodată, ei doar se îndepărtează puțin, atât cât să-i putem vedea mai limpede în ceea ce au lăsat în urmă. La 31 ianuarie 2026, Liviu Comșia ar fi împlinit 74 de ani. Nu este o simplă dată din calendar, ci un prilej de reculegere, de aducere-aminte și de recunoaștere a unei prezențe care continuă să lucreze, tăcut, în cultura noastră locală și națională.

Născut la 31 ianuarie 1952, Liviu Comșia a fost unul dintre acei oameni rari care au știut să îmbine rigoarea jurnalistului cu profunzimea scriitorului și cu discreția omului adevărat. Prozator, eseist, critic literar și gazetar de vocație, el a trăit literatura nu ca pe un exercițiu de vanitate, ci ca pe o datorie morală. A format, a îndrumat, a susținut și a încurajat generații întregi de condeie, fără a cere nimic în schimb.

Opera sa – romane, volume de critică literară, proză scurtă – stă măturie unei conștiințe lucide, adesea incomode, dar mereu oneste. Cărți precum *Invinsii*, *Iustina*, *Viața după Matei* sau *Povara verbului* nu sunt doar titluri într-o bibliografie impresionantă, ci borne ale unei gândiri care a refuzat superficialul și compromisul. Pentru Liviu Comșia, cuvântul avea greutate, iar responsabilitatea scrisului nu era negociabilă.

După ani dedicați presei brașovene, destinul l-a adus la Roșiori de Vede, unde a devenit nu doar un reper cultural, ci un liant între oameni. Aici, în redacția ziarului *DRUM* și în jurul său, s-a creat o comunitate de spirite care au găsit în Liviu Comșia nu doar un mentor, ci un prieten adevărat. A fost omul care știa să asculte, să sfătuiască fără să impună și să încurajeze fără să epateze.

Pentru mine - și pentru mulți alții - Liviu Comșia a fost cel mai bun prieten pe care l-am avut: un om de o rară bunătațe, de o noblete firească și de o loialitate necondiționată. Absența lui este dureroasă, dar prezența lui rămâne vie în amintiri, în cărți, în oamenii pe care i-a format și în tăcerea plină de sens pe care a lăsat-o în urmă.

Scriitorii nu pleacă niciodată. Ei rămân în pagini, în idei, în conștiințe. Liviu Comșia rămâne cu noi – puțin mai departe, dar pentru totdeauna... aproape. (Aurelia Bărbuț)

Prin anii 1980, când citeam cu interes ziarul meu local, *DRUM NOU*, am remarcat de multe ori semnătura lui Liviu Comșia printre acelea ale realizatorilor

publicației. Nu mă pricepeam la jurnalism, dar, ca filolog, remarcam calitatea unor articole și rețineam câteva nume: Attila Socaci, I. Al. Barbu, Liviu Comșia. În aceeași perioadă, observam unele dintre aceste semnături și în paginile revistei județene de cultură *ASTRA*.

De unde să-mi fi închipuit atunci că, după mulți ani, persoana Liviu Comșia se va ivi din spatele coloanelor tipărite și că aveam să ne împrietenim nu în orașul nostru natal, ci într-un altul, care ne adopta pe amândoi, ca pe niște imigranți?

L-am văzut prima dată alături de Florin Săvoiu, desenând pe o foaie de hârtie niște dreptunghiuri cu sens, pentru mine, abscons - schița unui ziar aflat, probabil, încă în mintea lui. I-am fost prezentat, am auzit cum numele orașului nostru natal se strecoară în cărțile noastre de vizită, dar, la început, am avut impresia că numai în a mea. Apoi am înțeles.

Stăteam de vorbă cu unul dintre ziarisții aceia care mă determinaseră, cu ani în urmă, să menționez printre idealurile mele de adolescent - interogat de doamna dirigintă de la Liceul „Meșotă” - și pe acela de a scrie la *DRUM NOU*. Un ziar care, la 23 decembrie 1989, avea să preia numele primei publicații brașovene, *GAZETA DE TRANSILVANIA*, și la a cărui primă ediție se regăsea și semnătura lui Liviu Comșia, alături de aceea a unui alt ziarist și scriitor pe care îl admiram: colonelul Nicolae Dărăbanț.

Amândoi mi-au devenit prieteni și au avut o influență importantă asupra mea. Cu amândoi am colaborat strâns. M-au învățat să mă autoevaluez cu „răutate”, să mă organizez, să mă pregătesc nu doar pentru tipar, ci și pentru critica, adesea acerbă, a terților.

Despre Dărăbanț am scris eu. Despre mine a scris Liviu Comșia - dar numai după ce mi-a trecut prin sita cea mai fină un manuscris care avea să devină carte, ulterior recenzată chiar de el.

Acum doi ani, Liviu Comșia a ales o altă lume. A lăsat, însă, în aceasta destule urme: texte, idei, oameni formați, curajul de a spune lucrurilor pe nume și exigența față de sine și față de ceilalți. Pentru cei care l-au cunoscut, pentru cei pe care i-a publicat, i-a îndrumat sau i-a citit cu atenție, Liviu Comșia nu este un nume care se comemorează, ci o prezență care continuă. În paginile ziarului *DRUM*, ca și în memoria noastră, el rămâne un reper de profesionalism, onestitate și discreție.

Pentru mine, rămâne, însă, unul dintre oamenii care m-au învățat ce înseamnă rigoarea în scris și respectul pentru cititor. Nu m-a menajat niciodată, dar m-a sprijinit de fiecare dată când a crezut într-un text. A știut să fie exigent fără a fi nedrept și prezent fără a fi ostentativ. Îi datoriez un mod de a privi munca de scriitor.

Pentru *DRUM* și pentru cei care l-au cunoscut, Liviu Comșia rămâne un reper. Pentru mine, el va rămâne un prieten. (prof. Mihai Atanasie Petrescu)

Scrisori către Moș Crăciun

Luni, 12 ianuarie, la Casa de Cultură din Roșiori de Vede, într-o atmosferă de sărbătoare, a avut loc selecția celei mai frumoase scrisori adresată Moșului, în perioada 5-19 decembrie 2025, prin intermediul cutiei poștale aflată la Căsuța lui Moș Crăciun din Parcul Central „Av. Nicolae Popescu Vede”, în vederea publicării în ziarul „Drum”.

Membri ai Cercului de Creație Literară și ai colectivului de redacție al ziarului „Drum” au citit toate scrisorile, iar în urma lecturii au hotărât că Nițu Anisia-Maria a scris cele mai frumoase și emoționante rânduri: „*Dragă Moșule, mă numesc Anisia, am 9 ani și sunt în clasa a III-a C. Mă-ăș dori tare mult dacă poți, să îmi aduci carioici Posca, pensule transparente, trenuleț cu magneți, o dronă cu telecomandă, acuarele pentru pictat fața, pijama cu fermoar, ciorapi cu pluș și costum de pisică, cu lăbuțe și urechi, pe culoare alb și negru. Nu vreau să îmi aduci tot ce am scris, pentru că*

vreau să ajungă jucăriile și pentru ceilalți copii”.

Scrisori emoționante au mai scris: Liubliana, dar și Daria, care au arătat prin cuvintele abia ortografiate că în sufletul lor de copii, egoismul nu există: „*Dragă Moș Crăciun, mă numesc Liubliana, am opt ani și am fost foarte cuminte. Îmi doresc o păpușă Barbie, o rochie cu dantelă roșie, un set de machiaj, pantofi roșii cu toc și linii albe. Te aștept cu un pahar de lapte și biscuiți, iar pentru Rudolph, un morcov. Îți mulțumesc, Moșule! Crăciun fericit!*”. „*Dragă Moș Crăciun, îmi doresc un Iphone 12 și pentru sora mea un Iphone 15, și lui frățiorul meu multe dulciuri! Din partea Daniei*”.

Felicitări, Anisia! Felicitări tuturor celor care au trimis scrisori, și chiar dacă Moșul nu a adus tot ceea ce v-ați dorit, nu renunțați - să-i scrieți și la anul... pentru a îi reaminti.

Florina CARVACI

Mărturii militare

Colectarea de obiecte poate părea doar un hobby, dar pentru milioane de oameni din întreaga lume reprezintă o **modalitate de a păstra memoria, de a înțelege istoria și de a crea conexiuni între oameni și vremuri diferite**. De la timbre la cărți, de la jucării la monede, la insigne și medalii militare, fiecare piesă spune o poveste, iar colecționarul devine, de fapt, un **custode al memoriei și al frumosului în miniatură**.

Estimările arată că **zeci de milioane de oameni** din întreaga lume se ocupă de colecționare, fie la nivel de pasionat individual, fie prin cluburi și expoziții. Motivele sunt diverse: dragostea pentru estetică, plăcerea de a învăța, dorința de a lega prietenii și amintiri, sau pur și simplu satisfacția de a construi un univers mic și personal din fragmente de istorie.

Prietenul meu, domnul colonel parașutist în retragere Ionel Cioabă, a transformat colecționarea într-o **călătorie personală și profesională**. Colecția expusă cuprinde **insigne, medalii, embleme și alte obiecte militare**, fiecare cu propria poveste și semnificație. Fiecare obiect este o mărturie a camaraderiei, a misiunilor desfășurate și a relațiilor construite în decursul carierei. Astfel, expoziția nu este doar o prezentare de obiecte, ci un **martor al experiențelor trăite, al pasiunii pentru meseria militară și al respectului pentru istorie**. Cele 456 de salturni cu parașuta, participarea la evenimentele din decembrie 1989, misiunile în teatrele de operații din Afganistan și Irak, funcțiile de comandă la toate nivelurile, toate îl descriu pe domnul colonel ca pe un profesionist cu o amplă experiență, iar colecțiile expuse la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” vin să depună o mărturie concretă în această privință.

Deschiderea expoziției „Mărturii militare” a avut loc în sala pentru expoziții temporare a Muzeului roșiorian la 10 decembrie 2025, în prezența unui public numeros. Activitatea a fost găzduită de doamna muzeograf

prof. Aurelia PETRESCU

Pliculețul cu pelin

Delicatesele absurdului...

Am citit o știre care spune că au apărut cazuri de canibalism în armata rusă. Unul dintre soldați chiar ar fi declarat că tocănița din soldați coreeni este o delicată. Proteine de calitate care se asociază foarte bine cu samagonul.

S-a găsit microplastic în miile, sprotul și rapanele din Marea Neagră. Nu mă miră, la câte peturi, sacoșe și drone de jucărie aruncă rușii în apă.

Domnul Trump nu a câștigat premiul Nobel pentru pace în schimb, a primit metaforic multe alte premii diverse.

Dacă aș fi cofetar, aș inventa prăjitura Bolojan. Rotundă, glazurată, lucioasă și cu gust puțin amarul, chiar acrișor, nu prea mult, cât să poată fi mâncată. Hai, că v-am dat idei!

Propuneri de lectură:

Julian Barnes – *Papagalul lui Flaubert*, Editura Adevărul Holding, 2011. Pentru cine este interesat de biografia marelui scriitor francez.

Mateiu Caragiale - *Craii de Curtea Veche*, orice ediție, de preferat cât mai veche. O carte foarte bună, mai ales la recitare

Liviu NANU

FII_TU 1 – sprijin real pentru elevi și tineri aflați în risc educațional

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” din Roșiori de Vede este partener într-un nou proiect educațional de anvergură, intitulat **„Investește în educația ta! FII_TU PRIMUL și demonstrează că poți! – FII_TU 1”**, cod SMIS 2021+: 325415, cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021–2027. Proiectul se încadrează în Prioritatea P6 – Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și participării grupurilor dezavantajate la educație și se va derula pe o perioadă de 30 de luni, între septembrie 2025 și februarie 2028.

Parteneriat cu una dintre cele mai prestigioase universități din România

Academia de Studii Economice din București (ASE), instituție de învățământ superior fondată în anul 1913 și principalul centru universitar din România în domeniul științelor economice și al administrației publice, este liderul de proiect. ASE asigură coordonarea generală, managementul operațional, comunicarea și implementarea măsurilor integrate de sprijin educațional, socio-emoțional și vocațional. Prin acest parteneriat, Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiori de Vede beneficiază de expertiza academică și instituțională a unei universități cu tradiție, orientată spre excelență și conectată activ la mediul socio-economic.

Obiectivul proiectului FII_TU 1

Obiectivul general al proiectului este furnizarea unor măsuri integrate de sprijin educațional, socio-emoțional și vocațional destinate: elevilor din învățământul liceal; absolvenților de liceu care nu au promovat examenul de bacalaureat; studenților aflați în risc educațional. Prin aceste intervenții, proiectul urmărește: facilitarea tranziției către studiile universitare; îmbunătățirea participării

și performanței școlare; reducerea abandonului universitar; promovarea incluziunii sociale și a egalității de șanse în educație.

Sprijin concret pentru tineri din grupuri dezavantajate

Proiectul se adresează cu prioritate tinerilor proveniți din medii și grupuri dezavantajate, având o puternică componentă de incluziune socială. Grupul-țintă include, printre altele, tineri de etnie romă și studenți proveniți din familii cu nivel educațional scăzut. Printre principalele activități și beneficii oferite în cadrul proiectului se numără: susținerea elevilor în finalizarea studiilor liceale și continuarea educației universitare; consiliere educațională și vocațională personalizată, inclusiv pentru pregătirea examenului de bacalaureat; activități remediale și programe de progres desfășurate în grupe mici, adaptate nevoilor individuale; sprijin financiar, acolo unde este necesar, pentru menținerea participării la educație.

O investiție în educație și în viitor

Prin implementarea proiectului FII_TU 1, Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiori de Vede își consolidează rolul de instituție activ implicată în sprijinirea elevilor și tinerilor aflați în dificultate, oferindu-le șansa de a-și continua studiile și de a-și construi un viitor profesional solid. Proiectul reprezintă o investiție pe termen lung în educație, în reducerea abandonului școlar și universitar și în crearea unor șanse reale pentru tinerii care au nevoie de sprijin pentru a reuși.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Educație și Ocupare 2021–2027.

prof. **Daniela VIȘINICĂ**
director Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”

INVESTEȘTE ÎN EDUCAȚIA TA!

Am primit la Redacție

100 de poezi romani de azi și poemul lor identitar, o antologie de Mihai Barbu și Dumitru Augustin Doman, Editura Hoffman, Caracal, 2026. O antologie care dă peste cap modul tradițional în care cei ce se ocupă de alcătuirea unor astfel de opere colective vor privi în viitor, după cum spun însiși autorii, pentru că, în mod constant, cel care semnează o antologie (critic, poet sau simplu degustător) alege poeziile după scara lui de valori, după gustul său pe care îl socotește, în mod firesc, infailibil. În lucrarea de față, este pentru prima dată în literatura noastră când poeții sunt invitați să vină la un festin literar cu ceea ce au crezut ei că îi reprezintă la cota cea mai înaltă din punct de vedere estetic. Sau, poate, și sentimental. Astfel, autorii aduc în atenția cititorilor nume mari, nume importante ale vieții literare de la noi: Adrian Alui Gheorghe, Mihai Barbu, Mircea Bârsilă, Leo Butnaru, Florina Carvaci, Nicolae Coande, Virgil Diaconu, Florin Dochia, Dumitru Augustin Doman, Gellu Dorian, Mihail Gălățanu, Horia Gârbea, Victoria Milescu, Ștefan Mitroi, Ioan Moldovan, Nicolae Panaite, Savu Popa, Ofelia Prodan, Liliana Rus, Carmen Secere, Liviu Ioan Stoiciu, Robert Șerban, Traian Ștef, Radu Ulmeanu, Lucian Vasiliu, Gheorghe Vidican, Paul Vinicius, Marcel Vișa, George Vulturescu etc.

ANIROL

Să mai citim puțin!

Liturghii în bibliotecă

De la „Drum”-ul interbelic la „Drum”-ul contemporan.
File de aur din istoria presei culturale roșiorene

Roșiori de Vede este capitala culturală a județului Teleorman și unul dintre centrele culturale active importante din sudul României, în acest oraș de câmpie existând o efervescență culturală impresionantă și asta nu de ieri, de azi, ci de peste un secol și jumătate. Creatorii din această zonă întotdeauna și-au coagulat energiile în jurul unor proiecte culturale de anvergură, care au luat forma unor grupări culturale, ziare sau reviste literare care le-au servit ca mijloc de exprimare în luarea lor de atitudine față de vremea în care trăiau și în nobila lor misiune de promovare a valorilor culturale autentice.

În istoria presei culturale roșiorene, un loc însemnat îl ocupă fără nicio îndoială „Drum”-ul, publicație înființată în perioada interbelică, mai precis în 1935, de o mână de intelectuali entuziaști care visau să schimbe lumea prin intermediul cuvântului și al cărții. Acești tineri intelectuali s-au constituit într-o Grupare culturală, care a cititorat atât o revistă, cât și o colecție de carte, deosebit de benefice pentru mediul cultural roșorean și teleormănean al vremii. Dintre drumiștii interbelici mai importanți, îi putem aminti pe Florian Crețeanu, Petre Frînculescu, Nicolae Stănescu-Udrea, Alexandru Popescu-Tair, George Constant, Constantin Salcia, Ion Pena, mulți dintre ei elaborându-și o operă literară însemnată și după ce revista „Drum” a fost interzisă de cenzură, în 1940.

„Drum”, revista roșioreană „cu vederi democratice”, care a stârnit ecouri critice favorabile atât în presa bucureșteană, cât și în restul țării, este semnalată până și de marele critic G. Călinescu, în subcapitolul *Revistele «Nouei generații»* din *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*: „În Roșiorii de Vede, N. Stănescu-Udrea și Petre Frânculescu scot în 1935 *Drum*, cu bune traduceri din Esenin.”, menționând totodată și alte reviste teleormăne, cum ar fi „Noi”, editată în 1935, la Săceni, de B. I. Gădea, și „atom”, scoasă în 1932, la Turnu-Măgurele, de Dan Mureș.

După un hiatus de aproape 6 decenii (1940-1997), „Drum”-ul a renăscut ca pasărea Phoenix din propria-i cenușă, tot grație unui grup de intelectuali ai urbei de pe Vede. De astă dată, liderul noilor muschetari ai culturii roșiorene este poetul Paul Amet, fapt consemnat chiar pe frontispiciul săptămânalului independent „Drum”, lângă editorialul semnat de acesta: „Prima asociație culturală din județul Teleorman, în sfârșit, există. Ea s-a constituit la Roșiorii de Vede, urmând tradiția grupării culturale DRUM din perioada interbelică, și are sediul la CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ, din Strada A.I. Cuza, nr. 1. Președintele ei este poetul **PAUL AMET**.”

Din acel sfârșit de decembrie friguros al anului 1997 până în decembrie 2025, când, iată, a ajuns la ediția cu nr. 700, ziarul roșorean „Drum” a contribuit la reflectarea celor mai importante evenimente care au marcat viața culturală a urbei de pe Vede și a fost o tribună de exprimare și de afirmare pentru toți intelectualii roșiori importanți, unii deveniți chiar membri ai Uniunii Scriitorilor din România. Hotărât lucru, cine va dori să scrie o istorie critică a culturii roșiorene nu va putea nicicum să facă abstracție de această publicație care a fost, este și va rămâne un barometru al culturii locale și județene.

De aceea, demersul scriitorului Nelu Urziceanu și al doamnei profesoare Valerica Vlad de a scoate la lumină aspecte care țin de istoria „Drum”-ului (publicație culturală care pulsează ca o veritabilă inimă a municipiului Roșiori de Vede), vine ca o adevărată bulă de oxigen în arealul preocupărilor legate de istoria presei culturale teleormăne, fapt pentru care cei doi autori merită toată grațitudinea din partea noastră.

Deși vor exista — mai mult ca sigur — unele voci care o vor considera incompletă, la nivelul informației, în ceea ce privește anumite momente sau personalități din istoria „Drum”-ului, **„Drum”. File monografice, amintiri, confesiuni** (Ed. Castrum de Thymes, Giroc, 2025, colecția „Teleormanul cultural”, nr. 6) sau acest „mic elogiu adus culturii roșiorene”, cum își numesc autorii Nelu Urziceanu și Valerica Vlad cu modestie cartea, constituie **un reper critic important** la care vor trebui să se raporteze de acum încolo toți cei care vor vrea să scrie obiectiv și pertinent despre „Drum” și povestea sa fabuloasă.

E un lucru meritoriu că autorii și-au îndreptat atenția spre „Drum”, această publicație culturală în care poți privi, ca într-o oglindă magică, scene din bogata viață culturală roșioreană. Efortul celor doi autori de a salva memoria culturală roșioreană și de a promova valorile culturale existente va avea, fără nicio îndoială, o influență modelatoare și catalitică asupra tinerei generații care va putea remarca altitudinea spirituală la care trebuie să se ridice pentru a păstra tradiția culturală.

În încheiere, nu pot decât să-i felicit pe cei doi autori pentru această carte atât de necesară pentru înțelegerea fenomenului cultural „Drum” și să fac tradiționala urare: La mulți ani, DRUM! La mulți ani, drumiști! La mulți ani cititorilor ziarului „Drum” și ai acestei lucrări monografice despre „Drum”!

prof. Cristian Gabriel MORARU

Lecturi în lumină

ELENA BUICĂ:
Liliacul înflorit la poarta înserării

„Din umbra porții înserării, întorc privirile spre semenii mei rămași în urmă și îi învălui cu același zâmbet pe care optimismul mi l-a așezat pe față”, mărturisește Elena Buică în *Cuvânt înainte* din cartea *Liliacul înflorit la poarta înserării*, apărută la Editura Anamarol din București.

Titlul cărții, poetic prin excelență, conține două metafore legate prin prepoziția simplă „la”: *liliacul înflorit* și *poarta înserării*, care fac referire la ființa spirituală și la cea biologică, ambele trăitoare sub același înveliș de lumină, zâmbet și tină, numit Elena Buică.

Stirpea țărănească a autoarei și descendența dintr-o familie de buni gospodari nu se dezminț. Grijă pentru ceea ce lăsăm în urmă, ca semn al scurtei noastre treceri prin această lume, e înscrustată adânc în sufletul nostru național. Este o grijă care ne frământă pe fiecare în parte, și cred că nu i-a dat pace multă vreme nici Elenei Buică, dar abia în ultimele trei decenii Domnia sa a avut răgazul să o convertească în cuvânt scris, să-i dea formă și consistență prin cărți cu caracter memorialistic și nu numai.

Cartea *Liliacul înflorit la poarta înserării* cuprinde cinci părți, fiecare dintre ele purtând un subtitlu: Partea I *Întâmplări din tainele vieții*; Partea a II-a *Rânduri izvorâte din adâncul inimii*; Partea a III-a *Cuvântul frumos rostit*; Partea a IV-a *Frumoasele vacanțe*; Partea a V-a *Comentarii critice*. Autoarea motivează includerea fiecărei părți și rolul acesteia în ecuația întregului, având apoi grijă să ne potrivească pașii cu îngăduință și răbdare, cu blândețe și înțelepciune pe drumul de lectură al lucrării.

Prima parte ne introduce într-un univers straniu, un „teren minat”, cu întrebări existențiale, cu previziuni care se adevăresc, o lume a semnelor, a întâmplărilor pe care le putem presimți, dar nu le putem gestiona în favoarea noastră. Superstiții, prezicătoare, chiromanție, predestinare, soartă, acceptare, resemnare, taină, viață, moarte... sunt cuvinte-cheie din această primă parte a cărții, una aparte în arhitectura întregului edificiu livresc.

Meditația asupra vieții și a morții, specifică sufletului românesc, întâlnită în aproape toată literatura noastră populară și cultă, este tema principală a primei părți din cartea aflată în discuție.

Partea a doua, *Rânduri izvorâte din adâncul inimii*, pune în lumină nu numai calitățile, faptele, realizările artistice și de orice tip ale unor personalități culturale sau oameni simpli, din România sau Canada, a căror traiectorie s-a intersectat cu aceea a scriitoarei, cât mai cu seamă calitățile omului Elena Buică: observația fină, curajul, spiritul de dreptate, judecata critică, bunătatea, puterea de a se autocenzura. Nu de puține ori, autoarea clocotește văzând nedreptățile, reaua-credință, suficiența, mediocritatea, lașitatea, lipsa de orizont a semenilor, dar are puterea de a trece peste acestea, zâmbind vieții și propunându-și să vadă numai partea frumoasă a lucrurilor... Această imagine, voalat sugerată, de a privi partea plină a paharului, este o lecție de viață, pentru a ne împăca și armoniza cu noi înșine și cu universul.

Spiritul fin de observație o face pe Elena Buică să vadă realitatea românească așa cum este ea. Autoarea constată, cu fiecare revenire în România, o evoluție a societății românești, vede cum civilizația pătrunde și în universul rural, are o imagine clară asupra spectrului politic, putând astfel să vedem în Domnia sa un bun analist politic.

După o trecere în revistă a schimbărilor din viața țaranului român din Câmpia Dunării, autoarea construiește o galerie vie de portrete. Sunt persoane și personalități pe care le-a cunoscut în diverse împrejurări, oameni care au impresionat-o prin calitățile lor de excepție, și față de care s-a simțit datoroare cu câteva rânduri de suflet. Sunt portrete luminoase, complexe, finețea observației mergând până în cele mai mici detalii. Atât de dragi îi sunt acești români din țară sau din Canada, încât, în bunătatea și generozitatea Domniei sale, Elena Buică le-ar fi făcut statui de ceară, dacă i-ar fi stat în puțință. Atâta dăruire, atâta devotament,... mai rar întâlnim! Ligya Diaconescu și fiica sa, doctorița Andrada Victoria, ambele de la Starpress Internațional, Vâlcea; Anca Petrescu, arhitectul Casei Poporului din București; câteva figuri reprezentative din neamul Buică; Antonella Marinescu, Consulul României în Toronto; Frații Iacob și Florin Oprea; profesorul de pedagogie-psihologie, Silvestru Moraru; Herman Victorov, un român cu un chip de erou legendar, un etalon de împlinire a vieții prin muncă, respectând principiile morale.

Celelalte părți ale cărții *Liliacul înflorit la poarta înserării* cuprind cronici literare, recenzii la cărțile unor scriitori români, trăitori în România sau pe alte meleaguri ale lumii: Herman Victorov, Constantin T. Ciubotaru, Adrian Erbiceanu, George Roca, George Stroia,

Gabriela Căluțiu Sonnenberg. Nu lipsesc notele de călătorie în Las Vegas (Nevada, U.S.A.), la Viena și comentariile critice la cărțile publicate de Elena Buică.

Pe 3 ianuarie 2026, scriitoarea Elena Buică, născută la Țigănești, jud. Teleorman, dar trăitoare de mai bine de trei decenii în Canada, a împlinit venerabila vârstă de 93 de ani.

La mulți ani, Doamna Buică, la încă multe cărți întru nesfârșita bucurie a sufletului care o scrie, dar și a celui care o citește!

prof. Domnița NEAGA
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

Transdisciplinaritatea - apogeul construcției științifice
Basarab Nicolescu - *Sub semnul septenarului*

Această carte iese din tiparul clasic al lucrărilor de tip laudatio, semn al cumpătării autorilor (Petrișor Militaru, Luiza Mitu, Editura Aius, Craiova, 2012), al nealinierii și al diversității compoziționale, în sensul investigării universului operei reputatului universitar din capitala Franței, cu focusarea pe anumite lucrări, cu descinderi abile în biografic, spre a evidenția patriotismul, perimat în alte cazuri, perceput ca un balast în afirmarea internațională. Nu mai aducem în discuție handicapul lingvistic, știindu-se că limba noastră, în pofida cantabilității, are o gramatică deloc facilă. Opl sus-menționat se înscrie pe traiectoria exegezelor complexe, scutite, detașate de tonul encomistic, cu atenția doar spre text și mesaj, pe sesizarea de aspecte esențiale, pe conceptele de *transdisciplinaritate*, *terțul indus*, *nivelele de realitate* și pe conectarea fizicii cuantice la filosofie, critica literară și hermeneutică.

Tehnica folosită este cea pluriperspectivistă, adunând/ consemnând opiniile pertinente ale discipolilor, ale doctoranzilor în acest domeniu singular, ale altor intelectuali de marcă plecați nu de ieri-de azi în afară, iar structural, există cinci

capitole, din care ultimul recrează privirea prin suita de fotografii expresive cu maestrul Basarab Nicolescu, alături de alți confrăți ori studenți, masteranzi, discipoli merituoși...

Volumul se deschide prin *Autoportret nefragmentat*, la care Ramona Vintilă oferă o imagine globală a Profesorului respectat și apreciat în doi timpi - deceniul 7, respectiv, anul acordării unei burse în Franța, sinonim cu începutul francofiliei, apoi, prezentul cu postura de dascăl la o universitate de prestigiu și, mai cu seamă, accentul pus pe vocația de întemeietor, transpusă faptic prin CIRET, adică Centrul Internațional de Cercetări și Studii Interdisciplinare, academician premiat de foruri științifice supreme de pe mapamond. Doar patru connaționali (Carmen Sylva, George Bibescu, Elena Văcărescu și George Bengescu) s-au bucurat de laurii Academiei franceze. Dinamismul, voluntarismul și dorința perpetuă de a realiza ceva peren l-au condus la finalizarea a 14 monografii, atente! nefinanțate de guvernul român. Tot în capitolul 1 se mai insistă pe relația oamenilor de știință de pretutindeni cu Parisul, garantul valorii, al autenticului, pe ancorele numărate cu patria-

mamă, cu Napoca universitară, girată de un rector competent (Andrei Marga), ca și pe frenezia travaliului finalizat.

Capitolul următor dezvăluie precocitatea unui adolescent (p.44) care spulbera totul la competițiile de fizică, matematică, limba și literatura română, cu momentul de vârf, în 1958, distins cu medalia de aur la Olimpiada de matematică, faza ultimă, aceea internațională. La amiaza vieții, Basarab Nicolescu a dobândit notorietatea, cu numeroase distincții pe străvechiul continent, dar și peste Ocean. Prin studiu, invenție, dăruire, visul s-a împlinit, iar o nouă disciplină captează mințile luminate. Sunt recunoscuți drept precursori Jung, Pauli, Lupasco, căci au vorbit despre isomorfism și focarul de distrugere a civilizațiilor (p. 52), lumea cea rațională, cu cota ei de cognoscibil și incognoscibil - nu corelăm neapărat cu cele două cunoașteri blagiene de augmentare/ potențare a misterelor, a necunoscutului. Ca izvor al Realității, Terțul Ascuns are și proprietatea de a se alimenta cu exteriorul nostru „într-o relație cosmică, ce ne include pe noi (muritorii) și universul.”

Capitolul 3 reține gândurile unor experți,

precum Andrei Șerban (Basarab Nicolescu asigură liantul armonios dintre știință și artă, religie), Solomon Marcus (revelează un om providențial, academicianul Alexandru Rosetti, care l-a sprijinit/ i-a facilitat mai târziu coleg răsplata/ șansa perfecționării peste hotare), George Banu, cel ce a lansat antonomaza/ sintagma „Pico della Mirandola ploieștean” sau Simona Modreanu, cu referiri stricte la omul sociabil, nesofisticat, galant, altruist, posesor al unei enorme capacități mentale, gata a culisa/ naviga lejer de la limanul fizicii, al științelor exacte la cel artistic, reflexiv. La Universitatea Pierre și Marie Curie, el, românul ce nu a abjurat niciodată de la proveniența sa, a dobândit și un doctorat în fizică, în 1972. Într-o altă formulă inspirată aparținând Magdei Stavinschi, savantul româno-francez are „suflet de poet și gândire de filozof”, cu alte vocabule, „cultura română are nevoie ca de aer de oameni” (p. 60), aidoma domnului Nicolescu.

- *va urma* -

Prof. dr. Iulian BITOLEANU
Colegiul Național „Anastasescu” Roșiori de Vede
Membru al Uniunii Scriitorilor din România și al
Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Lecția de istorie

Lecția de istorie

Oameni care au fost

Doctorița Maria F. Golaszewski

Când într-o familie de modești intelectuali din Rădăuți, ținutul Cernăuți, ținut cu oameni sânguincioși și sobri din nord vestul Bucovinei, se naște, la 4 ianuarie 1915, Maria Golaszewski, a doua fiică a familiei, nimeni nu întrezărea alt destin decât cel al lungului ei șir de înaintași. Este fiica lui Ferdinand K. Golaszewski (cetățean român de origine germană și religie romano-catolică) și a Ilenei Nicolae, româncă de aceeași religie romano-catolică ca și soțul ei. Tatăl era economist la Primăria orașului Rădăuți, iar mama era învățătoare la Școala de fete, din oraș.

Maria urmează atât cursurile primare, cât și cele gimnaziale, în școala de fete, unde mama sa era învățătoare. Cursurile liceale le urmează la liceul de fete din Rădăuți, obținând, în iulie 1933, „Diploma de Bacalaureat”, cu nota maximă, clasându-se pe primul loc în generația sa.

Din fragedă copilărie, chiar în acel mediu cu orizonturi deschise, dar limitate de greutatea traiului cotidian, ea a început să impresioneze cu deosebitul său har de a face medicina. În familie, se vorbea în mod curent, alături de limba română și limba germană și franceză, pe care Maria le va vorbi cu ușurință toată viața. Din copilărie, Maria și sora sa cântau la vioară și la pian, fiind remarcată încă din clasa a IV-a. Muzica a învățat-o în familie, mama sa fiind o bună violonistă, iar tatăl pianist remarcat, ce cânta la orga bisericii romano-catolice din oraș. Cu toate acestea, cele două surori, nu au urmat nici studii muzicale și nici de limbi străine, (Johana, sora cea mare, a făcut studii universitare la Iași, devenind profesoară de matematică).

Cu clarviziune temerară pentru vremea aceea și pentru sacrificiile financiare impuse, tatăl său a urmat sfatul unui profesor universitar de științe naturale din liceu, Kurt Zeiheffer, și a trimis-o pe Maria să facă studii medicale la București.

Faptul trăit de sensibilitatea proprie adolescenței a îmbrăcat o dimensiune argumentată ce a generat stări chinesticezice potrivite ei. Nu întâmplător, curiozitatea ei nepotolită colorată abundent de o afectivitate nuanțată de puțină grandomanie, alături de setea de cunoaștere și de autoafirmare, au făcut ca tânăra Maria Golaszewski să urmeze medicina.

Tânăra bucovineancă, Maria Glaszewski, devine, în toamna anului 1933, studentă la Facultății de Medicină din București. Cu ochii ei cu pleoape grele, cu bărbia energică cu un profil de rară finețe și eleganță, Maria, încetul cu încetul se face remarcată. Atență la tot ce se petrecea în jurul ei, cu un raționament matur și sănătos, bună cunoaștere de oameni, oricât de alambicate le-ar fi fost psihologiile, cu intuiția sigură desăfurării întâmplărilor și a telurilor urmărite, care poate veneau și de la vocația sa, Maria impresionează colegii prin frumusețe, dar și prin perseverență și modestie, tratând cu seriozitate fiecare lucrare practică ca pe un adevărat examen, convinsă fiind că numai astfel va deveni o profesionistă.

Participă alături de colegi la câteva manifestări artistice ale tineretului studentesc, dar repede le abandonează și preferă liniștea bibliotecii, a laboratorului sau a sălii de operații. Pentru Maria, studenția înțelegea și trăia în adevăratul sens al ei, îi solarizează aspirațiile. Știe exact ce are de făcut, lucrează mult, confruntă surse bibliografice de referință, reține idei, notează observații, formulează ipoteze și înțelege că studiul la patul bolnavului este lecția care-l face pe doctorul în formare să se convingă de marelă adevăr, că maladiile își nuanțează manifestarea în funcție de norma de reacție a bolnavilor în preajma cărora, medicul trebuie să întârzie, reflectând analitic la fiecare caz, înainte de a preciza diagnosticul și tratamentul.

După studii strălucite, obține „Diploma de Doctor în Medicină Chirurgie” în anul 1940, cu lucrarea de licență cu titlul: „Asociațiile de streptococ, în raport cu perforația intestinală în

febra tifoidă”. Maria Golaszewski, absolventă a Facultății de Medicină din București, este clasificată în ordinea mediilor de absolvire pe locul al patrulea, satisfăcând dorințele tatălui său, care a făcut tot ce a putut pentru ca Maria să aibă tot ce are nevoie pe perioada studenției, inclusiv un apartament personal unde să locuiască.

Dacă analizăm activitatea medicală a Mariei Golaszewski, trebuie să începem cu 1 mai 1939, când este angajată, prin concurs, ca medic extern la Serviciul Ginecologic al Spitalului Colțea din București și apoi la Serviciul de consultații și gardă a aceleiași spital. Din august 1940, de astă dată, ca medic cu diplomă, lucrează la Serviciul de Chirurgie al Spitalului Colentina, unde va rămâne până la 6 august 1941. În București, pe toată perioada studenției, și după, a locuit în apartamentul propriu din Calea Griviței nr. 2, apartament ce îl va păstra până în anul 1956. Pentru activitatea desfășurată în spitalele din București, a fost foarte bine apreciată de conducătorii acestor spitale.

Începând cu 16 septembrie 1941, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 5021/1940, funcționează în județul Argeș, în calitate de medic de circumscripție medicală în localitatea Uda de Sus. Va funcționa aici, până la 1 decembrie 1943, când este transferată la Circumscripția Buzoiești din același județ Argeș. Va funcționa tot cu rezultate foarte bune aici, până la 1 mai 1950, când semnătura șefului Secției Sănătate și Prevederi Sociale a Regiunii Argeș o transferă la Circumscripția Corbi Milcoiu, unde situația era critică și era nevoie de un medic bun. Doctorița Maria Golaszewski rezolvă situația și este felicitată de dr. primar Emil Ștefănescu, șeful Secției Sănătate Argeș.

La 8 decembrie 1950, prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 751a, doctorița Maria Golaszewski este trimisă la Cursul de specializare ORL de la București. La încheierea cursului de specializare ORL, doctorița este numită medic specialist ORL la Spitalul Unificat din Roșiorii de Vede, pe un post nou înființat. Funcționează pe acest post de medic specialist ORL până la pensionare, 5 mai 1972. Când se prezintă la noul post, la spitalul roșiorian nu exista nimic legat de ORL. Cu greutate foarte mari, reușește să găsească înțelegere și, încetul cu încetul, în câteva luni, dotează cabinetul cu tot ce avea nevoie. Doctorița Maria Golaszewski a fost ceva nou pentru Spitalul Roșiori. Modul în care diagnostică și trata frecventele suferințe întâlnite la adulți, femei sau copii, precum și măsurile profilactice inițiate și conduse cu pricepere i-au atestat de-a lungul anilor competența sa polivalentă ce stăpânea deopotrivă atât procedurile de urgență, cât și cele preventive. Este orientarea care i-a adus și o mare satisfacție morală. Cele câteva sute de operații, toate urmate de vindecare, cuprind o arie patologică chirurgicală foarte complexă. Rezultatele ei au ajuns să cucerească întregul județ și să capete întregul respect al colegilor pentru oportunitatea colaborării în cazurile de îmbolnăviri severe. Ar mai trebui amintite stilul său cald, sincer de abordare a pacienților, vorba convingătoare, argumentația rațională luminătoare de spirit. Știa să însuflească încredere și optimism. Toate aceste calități se îmbinau armonios cu un bogat fond de cultură extramedicală, de filozofie, artă și literatură, prin ale căror valori știa să privească realitățile vieții cotidiene.

Pentru cei ce au cunoscut-o, doctorița Maria Golasezwski a fost un adevărat „om mare”, iar strălucirea sa de legendă va dăinui, intrând prin fapte și caracter în galeria marilor personalități roșiorene, figura și amintirea sa radioasă vor lumina calea multor generații, animate de aceleași nobile idealuri.

Femeie frumoasă, totdeauna elegantă, cu un comportament de o remarcabilă finețe, impunându-se printr-o politețe reală, nu cosmetică, Maria F. Golaszewski a fost un model al bunelor maniere, care distona adesea cu cei din jur. Discursul ei clar, cu retorică, dar și o prozodie remarcabilă, prezența sa la vizita medicală, erau totdeauna un eveniment profesional și totodată cultural. Onoarea profesiei, dragostea nețărmurită față de bolnavi, credința nestrămutată în valorile științei, modestia și respectul față de colegi au fost doar câteva din trăsăturile celei care a fost doctorița Golaszewski.

După ieșirea la pensie, trăiește din greu, modest, însingurată și, cu cât se apropie de zenit, este tot mai sinceră cu ea însăși, dar și mai tristă în același timp. A trăit alături de animalele sale, ce erau în număr mare în jurul ei, în locuința proprie din strada Plt. Rădulescu. Se stinge din viață la 22 ianuarie 1994, modest, alături de doamna Stanca Rădulescu, o adevărată colegă și prietenă, care i-a privegheat ultimii ani de viață. Este înhumată în Cimitirul municipal al orașului Roșiori de Vede.

prof. **Argentin St. PORUMBEANU**

Foto: arhiva personală a autorului

Parfum de epocă

Russenart - cetatea culturală

Badea Cârțan la Roșiorii de Vede

După ce și-a vândut oile, în 1877, s-a înrolat voluntar în armata României, la Roșiorii de Vede.

Gheorghe Cârțan - Badea Cârțan cum a rămas în istorie, s-a născut la 24 ianuarie 1849, în satul Oprea, al Cârțișoarei Făgărașului, în familia păcurarului Nicolae Cârțan. A avut șase frați și surori: Măriuța, Nicolae, Chiva, Ion, Avram și Arsenie. Din copilărie, Gheorghiiță a ascultat basmele și legendele locului natal, din Munții Carpați, de

la moșul Avram, de la unchiul său cântăreț la biserică, Arsenie Cârțan, dar mai ales de la „tușa” Rașila, care le-a fost „mamă și nană” tuturor celor șapte frați.

Bunicul său, Avram Budac, dorea să-l dea la școală la Pojorâta, însă Gheorghiiță nu avea interes pentru învățare. Preferase să colinde potecile și pădurile satului, alături de Nică Vlad și câinele casei, Burcuș.

În 1860, la vârsta de 11 ani, a fost tocmnit la baciul Axinte, împreună cu tatăl său, Nicolae, și cu prietenul său, Victor Vlad al Dinului. Așa și-a început traiul de cioban. A iubit Munții Făgăraș, Viștea, Bălea, Caraimanul, precum și Țara Bârsei și Țara Oltului, dar mai ales „Țara” de „dincolo”, pe care o considera „adevărata mamă”, nu numai pentru că iernau cu turmele de oi, ci pentru că acolo se afla „Țara Românilor/România”, pentru care era gata să-și dea viața.

O bună parte din viață și-a petrecut-o în Bărăgan, la Ciulnița, lângă Slobozia, într-o biserică ctitorită în 1634 de Matei Basarab. În timpul unei ierni grele, la o stână înzăpezită, a învățat să scrie și să citească de la păcurarul Ion Cotigă. Prima carte citită a fost Istoria poporului român.

În 1865, ciobanul Nicolae Cârțan a decedat, lăsându-i lui Gheorghe moștenire 50 de oi. În 1870, Gheorghe a fost chemat în armată, iar timp de șapte ani, „jandarmii l-au căutat pentru a merge cătană în armata țării” (n.a. era vorba de armata imperiului austro-ungar, Transilvania făcând parte din imperiu). În acest timp Badea Cârțan ciobănea prin Bărăganul României. Dacă era obligat să facă serviciul militar, a ales să lupte în armata română. După ce și-a vândut oile, lăsând doar câteva în grija baciului Ion Cotigă, în 1877, s-a înrolat voluntar în armata României, la Roșiorii de Vede. A fost repartizat pentru instrucție la un batalion de rezervă, unde mai erau și alți voluntari din Ardeal, fiind în cartiruit într-una din casele negustorului Burcă, de pe strada Calea Carpaților. Tot aici a fost găzduit pentru o noapte și Regele Carol I, la întoarcerea de pe front.

Există mărturii scrise că, în timpul instrucției, Badea Cârțan folosea o pușcă de lemn pentru a învăța tehnica atacului. Această situație i s-a părut hilară și fără noimă, el având ca principal scop să lupte în linia întâi alături de frații români. Într-o zi, după mai multe zile

de instrucție cu pușcă de lemn, Cârțan s-a adresat plutonierului major: „Bine, domnule tambur-major, dar cu flinta asta de lemn, cum pot să răpun dușmanul?” Privindu-l cu oarecare superioritate, subofițerul i-a răspuns: „Cu asta, măi volintire, doar înveți cum să porți pușca adevărată, care nu se poartă ca o bătă de cioban”. Sarcasmul plutonierului major avea la bază ideea generală că țărani erau incuți și trebuiau întâi învățați „băbește”. În această idee se înscriu și alte modalități de instrucție. Spre exemplu, pentru a păstra cadența, voluntarii din cazarmile orașului legau la piciorul stâng un smoc cu paie, iar la piciorul drept un smoc de fân. Iar în loc de „stâng, drept”, subofițerul le comanda „ă! cu paie, ă! cu fân”.

Dorința exprimată cu ardoare de a lupta la Plevna nu s-a împlinit, întrucât, la 28 noiembrie 1877, armata româno-rusă a cucerit reduta apărată de armata otomană.

După terminarea războiului, voluntarii au fost demobilizați.

În 1878, întorcându-se în satul natal, a fost obligat de autorități să dea curs ordinului de chemare în armata imperială, fiind încorporat în Regimentul 31 Infanterie de la Zemun, lângă Belgrad. Din armata împăratului s-a liberat în anul 1881.

Dragostea de neam s-a văzut la Badea Cârțan și prin contribuția la lupta pentru independență a românilor din Transilvania, distribuind clandestin cărți românești aduse din România în satele transilvănene.

Cea mai mare dorință a sa a fost însă să ajungă la Roma și să vadă Columna lui Traian. Cu sprijinul profesorului V. A. Urechia, care i-a dat bani pentru drum, Badea Cârțan a pornit spre Italia în ianuarie 1896. În traistă, pe lângă încălțări de rezervă, câteva haine și merinde, a pus un pumn de pământ din grădina casei și boabe de grâu, pe care le-a dus ca ofrandă urmașilor Romei.

După 43 de zile și patru perechi de opinci rupte, a ajuns la Roma. În fața Columnei lui Traian, a presărat pământul adus și boabe de grâu, apoi, obosit de drumul parcurs pe jos, s-a culcat la baza monumentului, unde a dormit până a doua zi. La trezire, a fost înconjurat de o mulțime de curioși. Unul dintre ei, impresionat de costumele populare românești, asemănător cu hainele dacilor de pe monument, a exclamat: „Un dac a coborât de pe Columnă!”

Gabriel ARGEȘEANU

Sub semnul lui Eminescu

- continuare din pag. 1

Florentina Ilie, a oferit un moment poetic plin de emoție. Finalul artistic a aparținut Liceului Tehnologic „Anghel Saligny”, coordonat de prof. Eugenia Staicu și prof. Laura Dragnea, cu un recital care a îmbinat poezia și muzica.

Mesajul administrației publice locale a fost transmis de domnul inginer Ionel Ignat, consilier local, care a adresat un îndemn tinerilor de a descoperi și aprofunda opera eminesciană, de a învăța și a rosti versurile poetului, oferind el însuși un semn de prețuire prin recitarea câtorva strofe din poemul „Luceafărul”.

În încheierea manifestărilor, participanții s-au deplasat în Parcul Central „Av. Nicolae

Popescu-Vedea”, unde, într-un gest de respect și recunoștință, au depus flori la monumentul lui Mihai Eminescu din partea: Primăriei Municipiului Roșiori de Vede – Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu”, Școlii Gimnaziale „Zaharia Stancu”, Colegiului Național „Anastasescu”, Liceului Tehnologic „Virgil Madgearu” și Liceului Tehnologic „Anghel Saligny”.

Prin aceste gesturi și manifestări, Roșiori de Vede a reafirmat faptul că spiritul eminescian rămâne viu, iar cultura continuă să fie un reper esențial al comunității. Ziua Culturii Naționale a fost nu doar un moment aniversar, ci o dovadă a respectului față de valorile care dau sens identității noastre.

Cuza și lovitura de stat

- continuare din pag. 1

confereau atribuții sporite. Astfel, lovitura de stat din 2 mai 1864 a reprezentat un adevărat punct de cotitură spre progres, marcând o nouă etapă în evoluția țării.

În încheiere, profesorul Victor Osăceanu a răspuns întrebărilor adresate de cei prezenți în sală, oameni de cultură și artă din orașul nostru, profesori, colaboratori ai instituției muzeale roșiorene, dar și elevi de la Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” și Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”.

De 28 de ani, DRUM merge mai departe!

- continuare din pag. 1

adesea din culise, este esențială pentru ca ziarul să rămână echilibrat, credibil și aproape de oameni.

Unul dintre cele mai emoționante momente ale zilei a fost acordarea Plachetei Omagiale Omagialui Vladimir Mutu, tehnoredactorul ziarului DRUM. De peste două decenii, el este omul din spatele publicației, cel care a dat ziarului nu doar formă, ci identitate. Ordinea ideilor, echilibrul vizual, eleganța detaliului și rigoarea paginilor poartă amprenta unei munci tăcute, constante, făcute cu mîgălă și responsabilitate, ediție după ediție, an după an. Fără a căuta luminile scenei, a pus suflet în tot ceea ce înseamnă DRUM, iar acest gest aniversar a fost un omagiu firesc adus unui om esențial în structura ziarului.

fiecare subliniind, din perspective diferite, umorul elevat, ironia lucidă și sensibilitatea care străbat acest volum, dar și felul în care poezia lui Liviu Nanu reușește să transforme observația cotidianului într-un exercițiu de sinceritate și libertate a cuvântului. Autorul s-a referit la parcursul acestui volum, a mulțumit celor care i-au fost alături în apariția cărții, editurii, celor care au scris despre ea, precum și publicului prezent, mărturisind, cu umorul său bine-cunoscut, că bucuria întâlnirii cu cititorii este, poate, cea mai frumoasă formă de validare. Un moment special l-a constituit intervenția poetei Florinei Carvacu, care a recitat, cu o sensibilitate aparte, câteva dintre poeziile lui Liviu Nanu.

Și dacă sărbătoarea DRUM-ului a început pe acorduri de muzică, cu artistul Tedy Stîngă, evenimentul s-a încheiat firesc, într-o atmosferă de sărbătoare, cu colindul interpretat de Andrei Gheorghe, elev al Colegiului Național „Anastasescu”, membru al Cercului de Creație al Casei de Cultură.

Mulțumim tuturor celor care au fost alături de noi și care, într-un fel sau altul, dau viață ziarului DRUM!

La mulți ani, DRUM! La mulți ani tuturor celor care scriu, citesc și cred în puterea cuvântului!

Aniversarea DRUM a fost completată de artă și cultură. Publicul prezent s-a bucurat de vernisajul expoziției de fotografie „Lumea prin ochii lui Liviu Nanu”, o invitație la reflecție și la o privire atentă asupra realității care ne înconjoară.

Momentul central al părții culturale a fost, însă, lansarea volumului de poezie „Dinozaurii au murit de plictiseală”, semnat de Liviu Nanu, lucrare apărută la Editura „Castrum de Thymes” (Giroc, 2025). Un volum cu umor fin și ironie, care îmbină spiritul jurnalistic cu cel artistic, despre care au vorbit prof. Iulian Chivu, prof. dr. Iulian Bitoleanu, prof. Argentin Porumbeanu și prof. Cristian Gabriel Moraru,

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

Gala EUROPE DIRECT Teleorman

Unul dintre cele mai așteptate momente ale anului 2025 - „Gala voluntarilor, a punctelor de informare europeană și a partenerilor ED Teleorman” - a avut loc miercuri, 17 decembrie, un eveniment care nu a fost despre formalități, ci despre oameni, emoție și recunoștință.

Întâlnirea a început cu o surpriză care ne-a atins sufletele tuturor: un recital de colinde susținut de Corala „Bucuria”, alcătuită din preoți ai Protoieriei Roșiori de Vede, oameni care, dincolo de vocația lor spirituală, sunt și dascăli, formatori de suflete și modele în comunitate. Un moment cald, autentic, care a așezat Gala sub semnul bucuriei și al liniștii.

În deschiderea evenimentului, Aurelia Bărbuț, șef al Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, alături de Marinela Rușanu, manager EUROPE DIRECT Teleorman, au conturat semnificația acestei gale ca moment de bilanț, recunoștință și reafirmare a misiunii centrului, moment susținut și de proiecția materialului video „EUROPE DIRECT Teleorman – o poveste în imagini”, o recapitulare sinceră a muncii făcute împreună pe parcursul anului.

implicării civice și adresând un apel sincer către tineri – și nu numai – de a deveni voluntari, de a se implica în acțiuni de voluntariat și în viața comunității, pentru că doar prin participare activă, responsabilitate și dorința de a face bine se pot construi comunități puternice și o Europă mai aproape de oameni.

Au urmat momentele de recunoaștere, dedicate tuturor celor care, pe parcursul anului 2025, au fost parteneri activi ai ED Teleorman – instituții publice, direcții și servicii din cadrul primăriei roșiorene, unități de învățământ, biblioteci - puncte de informare europeană, reprezentanți mass-media și voluntari, care au ales să se implice și să fie parte din această comunitate.

Un moment special l-a reprezentat desemnarea Voluntarului Anului 2025 la ED Teleorman - Categoria adulți, titlu acordat dnei Daniela Delcescu, bibliotecar la Colegiul Național „Anastasescu”, unul dintre cei mai activi voluntari cu care am avut onoarea să colaborăm, un exemplu de implicare, consecvență și dedicare.

Finalul a adus din nou emoție, printr-un minirecital susținut de voluntarii ED Teleorman, Andreea Cîmpeanu și prof. Tedy Stîngă, un simbol frumos al energiei tinere și al implicării autentice.

Gala aceasta nu a fost despre noi. A fost despre voi - OAMENII care fac ca ED Teleorman să fie viu, prezent și relevant în fiecare zi. Mulțumim pentru un an frumos! Mulțumim pentru încredere! Mulțumim că sunteți parte din poveste ED Teleorman!

EUROPE DIRECT Teleorman merge mai departe, cu aceeași energie și cu aceeași convingere că Europa se construiește împreună, în comunitate!

În continuare, primarul Municipiului Roșiori de Vede, dl Valerică Gheorghe Cîrciumaru, a transmis un mesaj de felicitare echipei și partenerilor ED Teleorman, subliniind importanța acestui proiect pentru comunitate și anunțând cu bucurie că EUROPE DIRECT Teleorman continuă pentru încă cinci ani, după ce a fost selectat pentru un nou mandat ca centru de informare europeană al Comisiei Europene – o confirmare a muncii serioase și a impactului real.

Viceprimarul municipiului, dna Cristiana-Mirela Piper-Savu, profesor și membru al rețelei europene BELC, a transmis un mesaj cald și motivant, subliniind importanța

Prima activitate EUROPE DIRECT Teleorman din 2026 – debutul noului mandat 2026 - 2030

EUROPE DIRECT Teleorman a organizat marți, 13 ianuarie 2026, prima activitate din acest an și primul eveniment din noul mandat 2026-2030. Întâlnirea s-a desfășurat la Biblioteca Municipală „Gala Galaction” și a reunit elevi beneficiari ai proiectului „Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea dezintegrării familiale” implementat de UAT Municipiului Roșiori de Vede, în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și finanțat prin Fondul Social European, Prioritatea P5- reducerea disparităților dintre copiii aflați în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii.

Evenimentul, coordonat de echipa ED Teleorman – Marinela Rușanu (manager) și Aurelia Bărbuț (consilier de comunicare), cu implicarea colectivului de implementare al proiectului „Copii și părinți”, a avut ca scop informarea tinerilor despre valori europene, incluziune, diversitate și egalitate de șanse, prin analizarea unor situații concrete de discriminare și prezentarea rolului și

activităților centrului ED Teleorman în mandatul 2026-2030.

Elevii au explorat povestea Uniunii Europene – trecut, prezent și viitor – au discutat despre respect, diferențe și combaterea bullyingului și au participat la activități interactive pe platforma oficială UE - Learning Corner. Doi elevi s-au remarcat prin implicare și entuziasm: Dominic Gherman – clasa a IV-a, Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” și Simon Trancă – clasa a VII-a, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”.

Toți participanții au primit publicații editate de Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, iar cei doi elevi distinși au fost recompensați cu materiale promoționale oferite de ED Teleorman, ca semn de apreciere pentru interesul și entuziasmul lor.

Această primă activitate a noului mandat ED Teleorman a adus Europa mai aproape de copii și a arătat, încă o dată, cât de important este ca tinerii să fie informați, implicați și încurajați să creadă în valorile europene.

